VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 134 — Vol. XLI vuosikerta | SUDBURY, ONTARIO | Tiistaina, marrask. 17 p. — Tuesday, Nov. 17, 1959

Neuvostoblokin maat kannattavat Canadan ehdotusta atomisäteilyvaaratutkimuksesta

United Nations. — Canadan YK:n edustajiston varapuheenjohtaja Wallace B. Nesbitt ilmoitti viikonlopulla, että Neuvostoliiton blokin kanssa on päästy sopimukseen Canadan ehdotuksesta, että toimitettaisiin maailmanlaajuinen tutkimus atomisäteilystä.

Mr. Nesbitt sanoi, että kysymyksestä päästiin yhteisymmärrykseen yksityisissä neuvotteluissa, joihin Neuvostoliitto ja Tshekkoslovakia osallistuivat ja joissa neuvotteluissa vaadittiin, että länsimaiden taholta ei tehtäisi mitään uusia muutoksia ehdotukseen.

Tshekkoslovakia, joka aikaisemmin esitti oman päätöslauselmaehdotuksensa säteilykysymyksestä, suostui ehdottamaan Canadan ja yhdeksän muun ei kansandemokraattisen maan kanssa päätöslauselmaa, jossa vaaditaan ilman, maaperän ja ruoan tutkimista todetakseen missä määrässä on olemassa radioaktiivista säteilyä kautta maailman.

Aikaisemmin Canadan ja Tshekkoslovakian päätöslauselmaehdotukset jätettiin pöydälle erikseen.

Uuden sopimuksen puitteissa esitetään kolmas päätöslauselma, sanoi mr. Nesbitt, jossa Tshekkoslovakia yhtyy Canadaan Argentinaan, Itävaltaan, Ghanaan, Irlantiin, Italiaan, Japaniin, Meksikoon, Uuteen Seelantiin ja Norjaan ehdottamaan yhteisesti päätöslauselmaehdotuksen hyväksymistä.

Yksityisissä neuvotteluissa ongelmasta Canada edusti ei-sosialistisia maita. Yksi sosialistisia maita edustavista edustajista oli Neuvostoliiton lähettiläs Arkady Sobolev.

Mr. Nesbitt ilmoitti samalla, että hänen aikomuksenaan on käydä neuvotteluja Britannian kanssa, jonka edustaja oli herättänyt kysymyksen kolmisivuisen päätöslauselmaehdotuksen sanamuodosta. Kuitenkin täällä odotetaan, vaikka Britannia ei ole vielä asettunutkaan päätöslauselman ehdottajien joukkoon että se tulee kannattamaan sitä Neuvostoliiton blokin ehdottamassa muodossa.

Uusi päätöslauselmaehdotus esitettänee Yhdistyneiden Kansakuntien 82-jäseniselle yleiskokoukselle tänään, vaikka sitä ei joillakin tahoilla pidetty ehdottomasti varmana.

OTTAWA MIELISSÄÄN

Ottawa. — Ulkoministeriön virkailijat jotka viikonlopulla eivät olleet vielä saaneet virallista tiedoitusta kahden blokin yksimielisyyteen pääsemisestä säteilyvaaran tutkimista koskevan päätöslauselmaehdotuksen ehdottamista, olivat täällä mielissään saamiensa uutistiedotuksien johdosta.

Canadan edustajat olivat jo viikkojen ajan neuvotelleet Tshekkoslovakian kanssa yrittäen päästä yksimielisyyteen ja poistaa Tshekkoslovakian ja Canadan väliset erimielisyydet asiassa.

Canadalaisissa piireissä pidetään suurena voittona sitä, että neuvostoliittolaisen blokin taholta on ryhdytty kannattamaan Canadan esittämää päätöslauselmaehdotusta ja katsotaan, että täten Canada on säilyttänyt johtoasemansa pienempien valtojen puhemiehenä YK:ssa.

International Paper allekirjoitti uuden työehtosopimuksen

Toronto. — Montrealissa on allekirjoitettu uusi työehtosopimus Canadian International Paper-yhtiön ja kuuden union välillä. Yhtiön palveluksessa on noin 6,000 työläistä ja tämän uuden sopimuksen odotetaan aukaisevan palkkaneuvottelut 35,000 työläiselle Canadan itäosissa. Tätä yhtiötä pidetään alansa suurimpana ja toisten yhtiöiden odotetaan seuraavan esimerkkiä.

Tämä uusi työehtosopimus on voimassa huhtikuun—loppuun vuonna 1961 ja sen mukaan kohotetaan työläisten palkkoja 15—18 sentillä. Entisessä työehtosopimuksessa oli kohta missä sanottiin että palkka-asia jäi avonaiseksi sillä perusteella jos teollisuuden tilanne parantuu. Tämän kohdan perusteella uniot alkoivat neuvotella uudesta työehtosopimuksesta. Entinen sopimus olisi ollut voimassa ensi vuoden huhtikuun 30 päivään.

Uuden työehtosopimuksen mukaan työläisille myönnetään taannehtiva seitsemän sentin palkankorotus marraskuun 1 päivästä lähtien. Sitten myönnetään neljä senttiä tunnilta toukokuun 1 pnä, 1960 ja vielä lisäksi neljä senttiä marraskuun 1 pnä, 1960. Sen lisäksi ammattitaitoiset työläiset saavat kolme senttiä tunnilta.

Peruspalkka on nyt $1.85 tunnilta ja nousee $1.93:iin tunnilta nykyisen sopimuksen voimassa ollessa.

Työehtosopimuksessa määrätään myös eräitä muita parannuksia. Esim. kolmen viikon kesäloma astuu voimaan 10 vuoden palvelun jälkeen eikä 15 vuoden palvelun jälkeen kuten aikaisemmin oli tapana.

Lapset Port Arthurissa pois kaduilta kello 9 ill.

Kaupungissa tapahtunut sisäänmurtoja, joista epäillään kaupungin nuorempia kansalaisia

Port Arthur. — Alle 16 vuoden ikäisten lasten syyllistyessä yhä suuremmassa määrässä sisäänmurtoihin ja varkauksiin Port Arthurin poliisipäällikkö William Allen määräsi viikon alussa, että poliisilaitoksen on valvottava Child Welfare-lain nojalla annettua määräystä, jonka mukaisesti kaikilta alle 16 vuoden ikäisiltä lapsilta voidaan kieltää kulkuoikeus jälkeen kello 9 illalla.

Poliisipäällikkö sanoi, että vaikka laki on laadittukin koskemaan alle 16-vuotiaita koskevaksi, niin sitä sovellutetaan tällä kertaa vain alle 14-vuotiaisiin.

Hän sanoi, että näitä lapsia tullaan neuvomaan menemään kotiin, mutta jos he eivät noudata poliisin neuvoa, niin siinä tapauksessa poliisit tulevat saattamaan heidät kotiin. Vanhemmat, jotka ylenkatsovat poliisien varoitukset siitä, että heidän on pidettävä lapsensa kotona kello 9 illalla, syyllistyvät mainitun lain rikkomiseen ja heidät voidaan oikeudessa tuomita sakkoihin, sanoi poliisipäällikkö Allen.

Hän sanoi, että hän oli ottanut askeleen vasta sen jälkeen kun oli todettu, että useimmat nuoremmat syylliset ovat syyllistyneet rikoksiin. Hän korosti samalla, että tässä suhteessa hänellä on nuoriso-oikeuden viranomaisten ja lastenhuoltoyhdistyksen virkailijain täydellinen kannatus.

Poliisipäällikkö mainitsi, että mm. viime viikon lopulla oli tapahtunut kaksi sisäänmurtotapausta, joista ainakin toista pidetään ehdottomasti lapsien toimeenpanemana ja toista mahdollisesti myöskin lasten suorittamana.

Toisessa tapauksessa oli viety $3 rahaa eräästä kodista kello 7.30—11.30 välillä lauantai-iltana.

Sunnuntai-iltana pidätettiin kaksi 10 ja 12 vuoden ikäistä poikaa, jotka tunnustivat poliiseille, että he olivat murtautuneet Port Arthurin lainakirjastoon. Tässä sisäänmurtautumisessa oli viety $68.30 sisältävä rahalaatikko.

Länsi-Saksassa rakennetaan nyt vedenalaisiakin

Bonn, Länsi-Saksa. — Länsi-Saksassa on alettu rakentaa ensimmäisiä vedenalaisia sitten viime maailmansodan, ilmoitti eräs puolustusministeriön puhemies viikonlopulla.

Tämä puhemies sanoi, että Howaldtin laivatelakalla Kielissä rakennetaan 350 tonnin vedenalaisia 12 Itämerellä käytettäväksi. Atlasin laivatelakalla Bremenissä rakennetaan kolme 100 tonnin vedenalaista kokeilutarkoituksessa. Kaikkien odotetaan olevan valmiita v. 1963 mennessä.

Puolustusministeriön puhemies väitti, että vedenalaiset eivät tule olemaan sellaisia, että niistä voitaisiin lähettää ohjuksia eivätkä ne tule myöskään olemaan atomivoimaisia.

Sahan työläisiä pakkolomautettiin Blind Riverillä

Blind River. — Noin 200 työläistä pakkolomautettiin täällä olevalta McFaddenin sahalaitokselta viime viikon lopulla. Tavallisesti tältä laitokselta lomautetaan näihin aikoihin huomattava määrä työläisiä. Tällä sahalaitoksella täystyöllisyyden aikana työ kentelee noin 350 työläistä.

Yhtiön eräs virkailija sanoi, että noin 125 työläistä jää yhtiön töihin lopuksi talvea. Yhtiöllä on kaksi tukkikämppää käynnissä kuluvan talven aikana.

Pakkanen herrana kaikkialla; Vancouverissakin tuli lunta

Edmonton. — Viikonvaihteessa Länsi-Canada joutui yhden pahemman kylmän aallon kohteeksi ja näyttää siltä, että kylmä aalto tulee vallitsemaan useita päiviä.

Sääennustaja lausui maanantaina että vuonna 1955 marraskuussa vallitsi yhtä pahat sääsuhteet ja vielä on liian aikiasta sanoa syntyykö nykytilanteessa uusia sääennustuksia. Hän oli sitä mieltä, että kylmän sään jatkuessa vaikkapa päivän ajan, on hyvin mahdollista että syntyy uusia ennätyksiä. Kova tuuli ei salli auringon lämmittää päivisin eikä ole paljonkaan eroa pakkasessa öisin ja päivisin, hän selosti.

Sunnuntaina Mayossa, joka sijaitsee Yukonissa, lämpötila laski 41 asteeseen fahrenheittia nollan alapuolelle. Kleena Kleenassa, joka on British Columbian rannikolla, noin 200 mailia pohjoiseen Vancouverista oli 40 astetta alapuolella nollan ja sama pakkanen oli havaittavissa Smith Riverilla B. C.

Calgaryssa odotettiin pakkasen laskevan 30 asteeseen nollan alapuolelle ja Red Deerissa, Lethbridgessa ja Medicine Hatissa ennustettiin pakkasen laskevan 25 asteeseen nollan alapuolella. Edmontonin pakkasen ennustettiin laskevan 20 asteeseen nollan alapuolelle.

Sekä Winnipegissa että Brandonissa ennustettiin pakkasen laskevan kymmeneen asteeseen nollan alapuolelle. Edmontonissa oltiin sitä mieltä, ettei voi odottaa lämpöisempää ilmaa ennenkuin kuluvan viikon keskiviikkona. Kylmät tuulet ovat puhaltaneet jatkuvasti preeriamaakunnilla ja tämän tuulen johdosta Edmontonissa oli 10 astetta nollan alapuolella puolenpäivän aikaan sunnuntaina ja Calgaryssa 12 astetta nollan alapuolella.

Vancouverissa oli myös tavallista kylmempi ja sunnuntaiaamuna oli tuuman vahvuinen lumivaippa kautta kaupungin ja lapset käyttivät kelkkojaan ja suksiaan.

USA:SSA MYÖS KYLMÄ

Chicago. — Varsinkin Kalliovuoriston alueella oli viime sunnuntaina tavallista kylmempi. Montanassa kerrotaan tuulen puhaltaneen 40 mailin tuntinopeudella ja lämpötila kaikkailla Montanassa laski alle jäätymispisteen.

Eräillä paikkakunnilla oli lämpö päivälläkin laskenut niin alhaalle kuin 10 ja 15 asteen nollan alapuolella.

Kaikkialla USA:ssa paitsi Floridassa oli tavallista kylmempi ilma viikon vaihteessa.

Varapääministeri Mikojan saapui Halifaxiin

Halifax. — Täällä ilmoitettiin maanantaina, että Neuvostoliiton varapääministeri Anastas Mikojan vierailee täällä tänään matkallaan teollisuusnäyttelyn avajaisiin Mexico Cityssa.

Hänen odotetaan jatkavan matkaansa huomenna.

Koska Mikojanin vierailu on epävirallinen, niin ei odoteta, että sen yhteydessä pidettäisiin minkäänlaisia seremonioita. Maakunnan pääministeri Stanfieldin odotetaan ottavan neuvostoliittolaisen vieraan vastaan hänen saapuessaan lähellä sijaitsevalle Shearwaterin lentokentälle. Liittohallituksen ministerien ei odoteta osallistuvan vastaanottoon.

Tieto vierailusta saapui Ottawaan vasta viime perjantaina. Pääministeri Diefenbaker ilmoitti siitä täällä lauantaina.

Lakkolaiset sallivat muiden alojen töiden jatkumisen

Hamilton. — United Brotherhood of Carpenters and Joiners-union taholta sallittiin viime perjantaina muiden rakennustyöläisten paitsi kirvesmiesten mennä töihin lakonalaisille rakennuksille täällä.

Päätös merkitsee sitä, että muurarien, sementtityöläisten, putkityöläisten ja koneenkäyttäjien, jotka jo ovat allekirjoittaneet uuden työehtosopimuksen mikä antaa heille 30 sentin tuntipalkankorotuksen, sallittiin jatkaa töitään, jotka joudutaan kuitenkin keskeyttämään jos kirvesmiesten lakkoa ei pikapuolin sovita. Tämä siksi, että töiden edistyminen riippuu kaikkien työalojen töiden edistymisestä jossain määrin samanaikaisesti.

Kirvesmiesten union edustajat harkitsevat päätöstään edelleen. Kirvesmiehet ryhtyivät lakkoon perjantaina 10 päivää sen jälkeen kun sovittelulautakunnan enemmistöraportissa ehdotettiin heille 30 sentin tuntipalkankorotusta. Kirvesmiehet vaativat alunperin 50 senttiä nykyiseen $2.50 tuntipalkkaansa.

Maanjäristys Kreikassa ja Italiassa

Ateena. — Joonianmerelle keskittynyt maanjäristys tärisytti sunnuntai-iltana useita alueita Kreikassa ja etelä-Italiassa.

Maanjäristys saattoi ihmiset rientämään kaduille kreikkalaisella saarella, Zakinthoksella. Vahingot olivat kuitenkin vähäiset eikä mistään kuolemantapauksista ole ilmoitettu.

Zakinthokselta saapuneissa tiedoituksissa kerrotaan, että joitakin taloja vaurioitui ja osa merenrannasta suistuu mereen. Sähkövoiman keskeytymisiä myös tapahtui.

Jooniasta, 35.000 asukkaan kaupungista lähellä Albanian rajaa, ilmoitettiin vähäisistä vahingoista ja samoin 21,000 asukkaan kaupungista, Agrinionista, keski-Kreikasta.

Ateenan laboratorioilta ilmoitettiin, että siellä olevat tiedemiehet laskevat maanjäristyksen tapahtuneen Joonianmerellä noin 174 mailia länteen Ateenasta.

Olutparooni Taylor sai haltuunsa 24 oluttehdasta 23 vuoden kuluessa

Vuoteen 1955 mennessä Taylorin trusti tuotti 68.9 prosenttia Ontariossa tuotetusta oluesta

Toronto. — Ontarion korkeimmalle oikeudelle kerrottiin eilen, että trustiutumisesta syytteessä oleva E. P. Taylorin johtama Canadian Breweries-yhtiö oli saanut haltuunsa 24 ontariolaista olutyhtiötä maalisk. v. 1930 ja marraskuun v. 1953 välisenä aikana.

Vancouverilainen tilintarkastaja Donald C. Selmanin todistuksen mukaan Canadian Breweries-yhtiön omistamissa oluttehtaissa tuotettiin 31.9 prosenttia Ontarion oluesta v. 1932, joka prosenttiluku kohosi 68.9:ään v. 1955 mennessä.

Canadian Breweries-yhtiö, joka aikaisemmin tunnettiin nimellä Brewing Corp. of Ontario ja myöhemmin Brewing Corp. of Canada-nimellä on kieltänyt syyllistyneensä trustiutumiseen siten, että sellainen olisi voinut olla vahingollista yleisille eduille.

Kruunun syyttäjän apulainen R B. Robinson sanoi, että vuoden 1930 loppuun mennessä syytteessä oleva yhtiö oli saanut kontrolliinsa kahdeksan muuta yhtiötä. Hän sanoi näiden olleen: Brading Breweries Ltd., Kuntz Breweries Ltd., British American Brewing Co. Ltd., Taylor and Bate Ltd., Dominion Brewing Co. Ltd., Hamilton Brewing Association Ltd., Grant's Spring Brewery Co. Ltd. ja Carling Breweries Ltd.

Yhtiön muiden kontrolliinsa saamien yhtiöiden joukossa ovat: Budweiser Brewing Co. of Canada Ltd. (v. 1931), Cosgrave Export Brewery Co. Ltd., O'Keefe's Brewing Co. Ltd ja Welland Brewery Ltd. (kaikki v. 1934), Riverside Brewing Co. Ltd. (v. 1935), Reinhardt Brewery Co. Lt. (v. 1936), Canada Bud Breweries Ltd. ja City Club Breweries Lt. (molemmat v. 1937), Hofer Brewing Co. Ltd. (v. 1939) ja Bixel Brewing and Malting Co. Ltd., Walkerville Breweries Ltd. sekä Capital Brewing Co. Ltd. (kaikki v. 1944).

Hän sanoi, että olutparooni Taylorin haltuun joutui v. 1953 sellaiset oluttehtaat kuin Heuther Brewing Co. Ltd., Tecumseh Brewery Ltd., Peller Brewing Co. Ltd. ja Ranger Brewing Co.

Robinson sanoi, että syytetty oli tunnustanut kaikkien paitsi Wellandin, Riversiden ja Tecumsehyhtiöiden omistuksen siirtymisen oikeaksi.

Vaikka kaikista näistä yhtiöistä oli aikaisemmin tässä oikeudenkäynnissä tehty maininta, niin tämä oli kuitenkin ensimmäinen kerta, että niistä annettiin oikeudelle tällainen yhteenveto todistajia kuulusteltaessa.

Mr. Selman sanoi, että Canadian Breweries-yhtiö ja sen alayhtiöt — valtioviraston antamien tietojen mukaan — tuottivat Ontariossa 4,018,665 gallonaa olutta maaliskuun 31 päivänä v. 1932 päättyneen vuoden kuluessa. Mainittu summa oli 31.9 prosenttia Ontarion oluttehtaiden tuotannosta.

Samana vuonna Londonin John Labatt-yhtiö tuotti 2,075,249 gallonaa, eli 16.5 prosenttia kokonaistuotannosta.

Kuuba kehoittaa USA:ta uudelleenharkintaan

Havana. — Kuuban hallitus jätti viikonlopulla Yhdysvalloille uuden nootin, jossa se kehoittaa Yhdysvaltain hallitusta uudelleen harkitsemaan politiikkaansa ja suhtautumistaan Kuuban hallitukseen ja kansaan.

Hallituksen nootti käsiteltiin koruttomasti ja suorasukaisesti kysymystä Yhdysvaltain ja Kuuban välien rappeutumisesta jota kysymystä pääministeri Castro suurelta osaltaan vältti pitkässä televisiopuheessaan torstai-illan ja perjantaiaamun välisenä aikana.

Uudessa nootissa syytetään uudelleen, että Yhdysvallat on antanut suojaa Kuuban sotarikollisille ja hyljättiin Yhdysvaltain väitteet, että Kuuban taholta tahallisesti yritetään saada kahden maan välejä viilentymään.

Yhdysvaltain lähettiläs Philip Bonsalille jätettiin täällä tämä 18 sivua käsittävä asiakirja, jossa vastataan Yhdysvaltain nootteihin lokakuun 27 ja marraskuun 9 päiviltä, joissa nooteissa Yhdysvaltain hallitus syyttää Kuuban hallitusta tahallisesta yrityksestä hävittää kahden maan välinen "perinteellinen ystävyys" ja saattaa tilalle epäluottamus ja vihamielisyys.

Tulivuorenpurkaus Hawaijilla; mitään vaaraa ei ilmoitettu

Honolulu. — Kirkasta oranssinväristä laavaa virtasi Kilauean tulivuoresta Hawaijin saarella sunnuntaina ja maanantaina.

Tulivuorenpurkaus, joka oli ensimmäinen Hawaijilla sitten v. 1955, saattoi punaiselta hohtavaa savua kohoamaan tuhansia jalkoja ilmaan.

Tulivuoren purkaus ei kuitenkaan saattanut paikkakunnan asukkaita hetikohtaisesti mihinkään vaaralliseen asemaan, sillä odotetaan, että kaikki se laava, mitä tulivuoresta purkautuu, voi sopia aikaisemmin syntyneihin valtaviin kraatereihin, joista se ei otaksuttavasti pääse uhkaamaan ympäristön maatalousseutuja ja 30 mailia pohjoiseen sijaitsevaa 25.000 asukkaan Hilon kaupunkia, joka on toiseksi suurin Hawaijilla.

Noin 50—75 jalkaa korkealle nousevat laavasuihkut virtasivat kaikkialla repeytymäalueella, josta laava virtasi kraaterin sisäpuolelle.

Sanomalehtikirjeenvaihtajat ja valokuvaajat saapuivat lentokoneilla paikalle Honolulusta katsomaan ja kuvaamaan 4,090 jalan korkuisen tulivuoren purkausta. Se sijaitsee noin 200 mailia kaakkoon pääkaupungista. Purkautuminen alkoi kello 8.08 lauantai-iltana.

Jo viikkoja ennen tulivuoren purkautumista alueella tunnettiin heikkoja maanjäristyksiä, niin heikkoja, että niitä ei voitu todeta muuten kuin seismografien avulla.

Kun Kilauea viimeksi purkautui v. 1955 alueelta jouduttiin evakuoimaan kaikki farmarit laavan eristäessä useita kyliä ja tuhotessa viljelyksiä. Kilauean kuuluisin purkaus tapahtui v. 1790, jolloin osa erään kuuluisan hawaijilaisen kuninkaan asejoukosta tuhoutui. Armeija oli juuri purkautumishetkellä marssilla poikki vuoren.

VIIME TIEDOT

Pariisi. — Täällä ilmoitettiin eilen, että Ranskan presidentti de Gaulle vierailee aikaisin ensi keväänä, mahdollisesti jo helmikuulla Washingtonissa ja ehkä Ottawassakin, ennen korkeimman portaan neuvottelujen pitämistä.

Moskova. — Neuvostoliiton taholta on syytetty, että YKn yleissihteeri Dag Hammarskjöld, joka on tällä hetkellä Laosissa, käyttää YKn asemaa länsimaiden asian edistämiseksi. Samalla on täällä saatu tietää, että kysymys Turkin tai Puolan valitsemisesta YKn turvallisuusneuvostoon tulee uudelleen esiin tänään. Puola on hyljännyt ehdotuksen, että ongelman ratkaisemiseksi annettaisiin kummallekin maalle edustajapaikka turvallisuusneuvostossa yhdeksi vuodeksi tavanomaisen 2 vuoden asemesta.

Lontoo. — Länsi-Saksan kansleri Adenauer ja Britannian pääministeri Macmillan tapaavat toisensa täällä tänään ja keskustelun aiheena odotetaan olevan tulevat korkeimman portaan neuvottelut.

Washington. — Yhdysvaltain valtiosihteeri Christian Herter syytti eilen, että Yhdysvaltain kansalaiset Panamassa ja kanava-alueella ovat edelleenkin vaarassa panamalaisten osoittaessa yhdysvaltalaisvastaista mielialaa.

Winnipeg. — Täällä ilmoitettiin tänään, että kylmäaalto, jonka kourissa länsimaakunnat ovat olleet viime päivinä, on osoittamassa vähän peräksi antamisen merkkejä.

New Orleans. — Eräs National Airlines-yhtiön nelimoottorinen matkustajalentokone syöksyi Meksikon lahteen eilen. 36 matkustajaa ja 6 lentokoneen miehistöön kuuluvaa henkilöä sai surmansa.

Montreal. — Canadian Clubin kokouksessa täällä eilen Canadan pankin kuvernööri James E. Coyne varoitti, että canadalaisten ei tulisi odottaa minkäänlaista laskua pankkilainojen koroissa ainakaan lähitulevaisuudessa. Suuresti lisääntyneitä korkoja on arvosteltu useiden canadalaisten piirien taholta.

New Delhi. — Intian pääministeri Nehrun vastaus Kiinan pääministeri Tshou En-lain aikaisempiin kirjeisiin jätettiin eilen täällä Kiinan lähettiläs Pan Tzu-lille, joka sanoi, että kirjeen sisältö annetaan julkisuuteen vasta sitten kun kirje on saapunut Pekingiin. Kuitenkin täällä otaksutaan, että Nehru on ottanut sellaisen kannan jotta hän ei voi hyväksyä Tshou En-lain ehdotusta rajaselkkausneuvotteluista ennenkuin on ryhdytty joihinkin visseihin alkutoimenpiteisiin.

Sault Ste. Marie. — Elliot Lakella toiminut lakimies, 29 vuoden ikäinen James Barr Lavis, tuomittiin täällä eilen kahdeksi ja puoleksi vuodeksi kuritushuoneelle kuudesta laittomasta teosta, jotka koskevat noin $62,000. Hän tunnusti syyllistyneensä varkauteen ja kiinnityslainakirjojen väärentämiseen.

Syksyn myrskyt vitsauksena myös Britanniassa

Lontoo. — Syksyn ensimmäiset hirmutuulet raivosivat Britanniassa viime viikonlopulla nostattaen hirvittävän merenkäynnin ja saattaen lukuisia laivoja vaaraan.

Kolme brittiläistä kalastajaa katosi mereen aluksensa kannelta tuulen nopeuden noustessa Englannin kanaalilla aika-ajoittain 100 mailiin tunnissa. Kahden ruumiit löydettiin, kolmatta ei.

Vähintäin kahdeksan laivaa pyysi apua radioteitse jouduttuaan vaaralliseen merenkäyntiin ja pelastusaluksien yrittäessä päästä apuun rannalta.

Erään ranskalaisen troolarin, 50—80-tonnisen Menicantyannin, uskotaan vajoneen merien syvyyksiin. Sitä on etsitty pitkästi Englannin lounaisrannikolla.

Suomalainen YKn sihteerin edustajaksi Laosiin

United Nations. — Yhdistyneiden Kansakuntien yleissihteeri Hammarskjöld on nimittänyt suomalaisen YKn virkailijan henkilökohtaiseksi edustajakseen Laosissa, ilmoitettiin täällä maanantaina.

Kysymyksessäoleva virkailija on 48 vuoden ikäinen Sakari Tuomioja, joka on toiminut YKn talousvaliokunnan toimeenpanevana sihteerinä Euroopassa.

YKn taholta ilmoitettiin, että Tuomioja jää Laosiin vähintäin neljäksi viikoksi "tutkimaan taloustilannetta."

YKn yleissihteeri saapui Laosiin viime torstaina ja hänen odotetaan palaavan New Yorkiin ensi viikonlopulla. Tuomioja, joka tällä hetkellä on Genevessa, saapunee Laosiin tänään.

Quebecin hallitus jakaa lisää maakunnan rikkauksia ulkomaalaisille intresseille

Quebec. — Quebecin maakuntahallitus on jälleen antanut eräälle ulkomaalaiselle kaivosyhtiölle oikeuden riistää maakunnan luonnonrikkauksia Ungavan lahden rauta-alueella maakunnan pohjoisosassa. Lisenssi on jo annettu ja niinikään odotetaan erään toisenkin ulkomaalaisen yhtiön saavan maakuntahallitukselta toimintalisenssin huokein ehdoin, ilmoitettiin täällä viikonlopulla.

Kysymyksessäolevilla yhtiöillä on aikaa aina heinäkuun 1 päivään v. 1962 päättää josko he ryhtyvät tosissaan tuottamaan rautamalmia Ungavan alueella. Hallituksen taholta on suostuttu 30 vuotta voimassaolevaan lisenssiin.

Jos nämä yhtiöt rakentavat tuotantolaitoksensa alueelle, niin niiden rakennuskustannuksien odotetaan nousevan $400,000,000—$500,000,000:iin.

Viralliselta taholta saadussa tiedoituksessa sanotaan, että hallitus on kaksi vuotta sitten hyväksytyn lain nojalla antanut hallinnollisella määräyksellä toimiluvan Oceanic Iron Ore-yhtiölle, joka on osa brittiläisten intressien kontrolloimasta Rio Tinto-kaivostrustista.

Mainitun lain, jonka nojalla lisenssi myönnettiin, puitteissa maakuntahallitus on oikeutettu saamaan rautamalmin lähetyksien yhtä prosenttia vastaavan korvauksen lisenssioikeudesta, rautamalmin hinnan ollessa sen, miksi sen katsotaan olevan kaivosalueella.

Vielä on käsiteltävänä kysymys lisenssien myöntämisestä Atlantic Iron Ore-yhtiölle. Tässä tapauksessa siitä hyötyisivät yhdysvaltalainen teollisuusmies Cyrus Eaton ja länsi-saksalainen teräsparooni Alfred Krupp.

Sanomalehtien tiedustellessa asiasta hiljattain perustetulta maakunnan tiedoitustoimistolta, ilmoitettiin, että Atlantic-yhtiön vitsauksena on ollut epäsuotuisa sää ja että yhtiölle myönettänee lisenssi heti sen jälkeen kun se on loppuunsuorittanut jotkut maakuntahallituksen vaatimukset alueella.

VEIKÖ DALAI LAMA PALJON KULTAA MENNESSÄÄN?

United Nations. — Täällä kerrotaan, että kun Tiibetin poika-kuningas Jumala Dalai Lama pakeni Tiibetista Intiaan hän vei mukanaan suuren osan kuninkaallisista varoista.

Jotkut täällä tietävät kertoa, että kun kuningas-jumala pakeni seurueineen niin hän vei matkassaan 14 härkävaljakkolastillista kultaa ja että sitä nyt käytetään paenneen hallitsijan asian edistämiseksi.

Näitä tiedoituksia alkoi levitä täällä sen jälkeen kun Dalai Laman veli Gyalo Thondup saapui New Yorkiin joitakin viikkoja sitten ja aloitti loisteliaan kampanjan avun saamiseksi veljelleen.

Thondup asettui asumaan upeaan hotelliin, palkkasi kansainvälisen lakimiehen ja hyvin tunnetun mainosfirman sekä ryhtyi kestitsemään ylenpalttisesti sanomalehtimiehiä.

Kun heiltä kysyttiin mistä hän on saanut sellaisia rahasummia kuin sellaisessa hommassa tarvittiin, Thondupin apulaiset vahvistivat, että Dalai Lama ei ollut lähtenyt Tiibetistä tyhjin käsin. He kieltäytyivät sanomasta kuinka paljon kultaa hän oli kuljettanut pois maasta, mutta vihjasivat, että summa oli huomattava.

Tiibetista on kauan kerrottu, että se on kullasta rikas, mutta samalla selostetaan, että maan hallitsijat ovat uskottaneet taikauskoista kansaa, jotta ei tulisi kaivaa sitä ylös maasta siitä syystä että sellainen voisi saada vihamieliset henkiolennot aikaansaamaan kostona maanjäristyksiä ja tulvia.

Tiibetiläisten kerrotaan saaneen tietää, että Dalai Lama oli paennut suuren kultamäärän kanssa ja niinollen he tekivät kaikkensa hänen pakonsa estämiseksi, jotka yritykset kuitenkin epäonnistuivat Dalai Laman päästessä Intian alueelle.

Dalai Laman pako alkoi maaliskuun 17 päivänä, jolloin munkin viittaan puettuna hänen kerrotaan lähteneen Norhulingkan palatsista ja kävelleen kaupunginlaitaan, jossa hän kohtasi perheensä jäsenet ja seurueensa.

Maaliskuun 31 päivänä hän saapui Intian alueelle mukanaan äitinsä, siskonsa, nuorempi veljensä ja yli 90 munkkia, ministereitä ja pienempiä virkailijoita.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd., at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25
		3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25

Kohta ei ole mitään "puolustettavaa"

Jos vanha puolustusministerimme, mr. Pearkes kutsutaan vielä muutaman kerran Washingtoniin uusia ohjeita ja komennuksia saamaan sekä "järjestelyjä" tekemään niin Canadalla ei ole kansakuntana kohta mitään "maanpuolustusongelmaa" — maamme itsenäisyys on silloin mennyttä kalua.

Kuten on lehtemme uutisosastolla kerrottu, puolustusministeri Pearkes sanoi Washingtonista palattuaan vähän toista viikkoa sitten, että hän on suostunut siihen, jotta amerikkalaisia ydinasepommeja sijoitetaan bomarc-ohjusasemille North Bayhin ja Pohjois-Quebeciin. Samalla kertaa hän myönsi, että nämä canadalaiselle maaperälle pikapuolin sijoitettavat ydinaseet jäävät kuitenkin yhdysvaltalaisten kontrolliin! Toisin sanoen puolustusministeri Pearkes on jälleen antanut periksi Washingtonin painostuksen edessä ja luovuttanut huomattavan tärkeän osan maamme itsenäisyydestä Yhdysvaltain kontrolliin.

Protestoidessaan tätä maamme itsemääräämisoikeuden paloittelua vastaan CCF:n kansallinen johtaja, mr. M. J. Coldwell, jota ei suinkaan voida "radikaalisuudesta" syyttää, sanoi aselepopäivänä, että tämä yhdysvaltalaisten ydinaseiden sijoitus Candan alueelle tarkoittaa sitä, että kanadalaiset viedään pakko-otolla "Amerikan armeijaan, tosin sillä poikkeuksella, että meidän täytyy itse maksaa kulut."

Mr. Coldwell huomioi aivan oikein, että tämä sopimus amerikkalaisten ydinaseiden sijoittamisesta Canadaan edustaa ydinasesodan uhkan laajenemista aikana, jolloin on toiveita tämän vaaran heikkenemisestä, ja jolloin pitäisi tehdä kaikkemme tämän hirveän vaaran kokonan hävittämiseksi.

* * *

Kaiken lisäksi on merkillepantavaa tämä: Canadan parlamentti ei ole saanut tilaisuutta edes keskustella siitä, annetaanko amerikkalaisille kenraaleille oikeus sijoittaa ydinaseitaan maahamme. Mitään päätöstä ei ole sen paremmin alahuoneessa kuin senaatissakaan tehty ydinaseiden sijoittamisesta maahamme. Totta puhuen tätä kysymystä ei ole alistettu edes ns. suuren yleisön pohdittavaksi. Mutta puolustusministeri Pearkes seuraa tässä elintärkeässä kysymyksessä sitä ranskalaiskuningasta joka turhamaisuudessaan ja ylimielisyydessään julisti: "Minä olen valtio". Meille ei nimittäin ole annettu edes tietoa siitäkään, että onko liittohallitus päättänyt tuottaa amerikkalaisia ydinaseita maahamme tai eikö ole?

Toinen yhä varteenotettava seikka on tämä (ja me sivuutamme maallikoina kokonaan sen tosiseikan, että Yhdysvalloissa on koko bomarc-ohjus julistettu maanpuolustukseen kelpaamattomaksi vekottimeksi): Bomarc-ohjuksia, joita varten tuotetaan nyt Canadaan ydinase-ammuksia, ei sijoiteta sen paremmin North Bayhin kuin Pohjois-Quebeciinkaan lainkaan Canadan "puolustamisen" tarkoituksessa. Yhdysvaltalaiset kenraalit ja muut ammattisotilaat ovat avoimesti selittäneet, että tänne Canadaan sijoitettavien bomarc-ohjusten avulla on tarkoitus antaa etulinjatukea eli hengitysaikaa Yhdysvaltain teollisuuskeskuksille ja yhdysvaltalaisille lentotukiasemille! Meille on siis annettu kunnia joutua ensimmäiseksi taistelutantereeksi, jotta yhdysvaltalaiset selviytyisivät sodastaan pienemmillä menetyksillä. Ja tosiasia tietenkin on, että jos yhdysvaltalaiset kenraalit ja politiikot sodan provosoivat, silloin joutuvat yhdysvaltalaiset sotatukiasemat pommituksen kohteeksi niin Canadassa kuin muissakin maissa.

Tätä maallemme läpeensä turmiollista "järjestelyä" on puolustettu silläkin, että antamalla amerikkalaisille oikeuden käyttää maamme alueita ydinasevarastonaan, canadalaisilla on mahdollisuus saada jossakin määrin sotatarvetilauksia. Mutta tätä asiaa koskeva sanamuoto on uutistiedoissa erittäin mielenkiintoinen. Meille kerrotaan, että puolustusministeri Pearkes suostui siihen, jotta amerikkalaisia ydinaseita sijoitetaan varmasti Canadaan ja että nämä ydinaseet ovat täällä amerikkalaisten upseerien kontrollissa. Mutta kun on puhe niistä sotatarvetilauksista, niin silloin puhutaan vain näiden urakkain "saantitoiveesta".

* * *

Puhuessaan tästä "järjestelystä" (välttäen tarkoituksellisesti puhumasta "sopimuksesta") torontolainen aamulehti Globe and Mail sanoi toimituskirjoituksessaan viime viikolla: "... Tämä järjestely (ydinaseiden sijoittaminen Canadaan — V) loukkaa selvästi Canadan suvereenisuutta. Hallituksella saattaa olla hyvät syyt tämän teon oikeuttamiseksi, mutta jos niitä on, hallitus ei ole perustelujaan kenellekään esittänyt. Opposition toimettomana ollessa hallitus on ollut äänettömänä tärkeästä kysymyksestä, jotta pitäisikö Canadasta tulla ydinasemaa, vai eikö pitäisi. Hallituksen ohjelmasta ei ole annettu mitään selvää asianmukaista keskustelua. Sen sijaan olemme kulkeneet miltei näkymättömien vaiheiden kautta siihen pisteeseen, missä olemme hyväksyneet Yhdysvaltain ydinaseet ja mistä on liian myöhäistä palata takaisin. Me emme ole vielä siinä pisteessä. Mr. Pearkes sanoo, ettei ydinaseammuksia tuoda Canadaan ennen kuin bomarc-tukiasemat valmistuvat joskus seuraavan kahden vuoden aikana. Tämän vuoksi on vielä aikaa yleisen mielipiteen herättämiselle käsitykseen, että tässä on kysymys erittäin tärkeästä asiasta — ja ainakin pakoittaa vastahakoiset politiikot selittämään kantaansa."

* * *

Puolustusministeri Pearkesin Washingtonissa hyväksymä "järjestely" palauttaa mieleen sen tosiasian, että se tapahtui miltei samanaikaisesti, jolloin meidän ulkoministerimme, mr. Green esitti YK:n yleiskokouksessa Canadan vastustavan kannan Ranskan atomipommikokeiluihin nähden. Esittäessään tämän vastustavan kannan, mikä saa varmasti Canadan kansan suuren enemmistön hyväksymisen, ulkoministeri Green selitti, että Canada haluaa ydinaseiden vaaran supistamista ja poistamista eikä sen laajentamista, mihin Ranskan atomipommikokeilut johtaisivat.

Tämä on ehdottomasti kansallisetujemme mukainen kanta. Mutta se mikä pätee Ranskan atomipommikokeiden suhteen, pitää paikkansa myös meidän omaan maahamme nähden! Ydinasesodan vaaraa ei vähennetä sillä, että amerikkalaisia sotatukikasemia laajennetaan edelleen. Sitä voidaan [illegible] tämän taudin leveneminen, ja että kaikki ydinasetukikohdat puretaan kansainvälisten sopimusten perusteella.

Kaiken tämän johdosta ja nimenomaan oman maamme kansallisetujen, kansan ja valtion etujen vuoksi on vaadittava ,että amerikkalaisia ydinaseita ei saa missään tapauksessa sijoittaa sen paremmin North Bayhin, mistä ne uhkaavat välittömästi myös Sudburya, eikä Canadan muillekaan alueille.

SYNTYMÄPÄIVIÄ

Mrs. Anna Jaakkola, Hearst, Ont., täyttää torstaina, marraskuun 19 päivänä 60 vuotta.

David Ritari, Waters Township, Ont., täytti maanantaina, marraskuun 16 päivänä 50 vuotta.

Yhdymme sukulaisten ja tuttavain onnentoivotuksiin.

Mona Morgan ehdokkaana Vancouverissa

Vancouver. — Täällä hyvin tunnettu Mona Morgan on päättänyt, että hän tulee olemaan valtuusmiesehdokkaana kaupungin vaaleissa jotka toimitetaan joulukuun 9 pnä.

Hän on pitkän aikaa ollut aktiivisesti mukana työväenliikkeessä ja on myös ollut aktiivinen asutusalueellaan. Viime vuonna hän oli ehdokkaana ja sai yli 12,000 ääntä. Hän tulee taas tänä vuonna esiintymään itsenäisenä ehdokkaana.

Kun hän tiedoitti suunnitelmastaan hän selosti, että olisi helppo saada Vancouverille riittävästi varoja, jos hallitus luopuisi asekuluista ja nämä varat käytettäisiin kuntien avustamiseksi. Hän on tiedoittanut olevansa sitä mieltä, että hän tulee kaikin keinoin painostamaan asei:tuksen supistamista.

Effie Jones, joka on useimman kerran ollut täällä pormestarin ehdokkaana, on tiedoittanut, että hän tulee toimimaan itsenäisten ehdokkaiden vaalityönohjaajana.

Kevät Etelä-Amerikassa

Kirj. L. Kamynin

Kansainvälisen ilmapiirin lauhtessa saapui kevät Etelä-Amerikkaan. Tässä maailmanosassa kevät ei eroa paljon eikä merkitse paljon eroa muista vuodenajoista. Mutta kevään saapuminen poliittisessa elämässä latinalaisessa Amerikassa merkitsee suurta eroa koko maailmalle.

Ensimmäiset merkit keväästä saapuivat Venezuelasta ja Kuubasta. Tammikuussa 1958 Venezuelan kansa kukisti Perez Jimenezin diktatuurihallituksen. Tammikuussa 1959 Kuuban kansa syöksyi vallasta Batistan, jonka 25 vuotta kestänyt tyrannimainen hallituskausi aiheutti paljon vahinkoa kansalle. Se että molemmissa maissa sattuneet muutokset tapahtuivat samaan vuodenaikaan oli pelkkä sattuma. Mutta se ei ole pelkkä sattuma, että Amerikan monopolien avulla pystyssä pidetyt latinalaisen Amerikan hallitukset luhistuivat.

Senjälkeen kun amerikkalaismieliset hallitukset kukistuivat Venezuelan ja Kuuban kansat ryhtyivät kaikella voimallaan ajamaan pois ulkomaalaiset monopolit.

Vain joitakin päiviä sitten Kuuban suurmaatilat otettiin pois niiden entisiltä omistajiltaan. Maatalousuudistusta, joka oli Kuuban vallankumouksen päätunnuslause, ryhdyttiin toteuttamaan. Sen suurta merkitystä tuskin voidaan aliarvioida: amerikkalaiset yhtiöt omistivat 40 prosenttia sokeriteollisuudesta. He omistivat yli 2 500,000 eekkeriä maata Kuubassa.

Venezuelan kansa on myöskin ryhtynyt toimenpiteisiin kansallisen itsenäisyytensä puolustamiseksi. Öljystä rikkaita maita ei enempää myydä ulkomaalaisille. Amerikkalaisten monopolien veronmaksu on uudistettu niin, että siitä on suurempi hyöty Venezuelan hallitukselle. Vaikka Kuuban ja Venezuelan vallankumouksellisten edistysten ero on suuri, niin yksi niillä on samanlaista: molemmat maat edistyvät. Molemmissa maissa tehdään kaikki tulevaisuuden puolesta; tässä mielessä ne ovat innostuksen herättäjinä latinalaisen Amerikan maiden ihmisten keskuudessa.

Kun v. 1955 useita maita hyväksyttiin YK:n, niin Yhdysvaltain diplomaatit olivat avoimesti pahoillaan kun niiden joukossa ei ollut useampia latinalaisen Amerikan maita. "Jokaisen latinalaisen Amerikan maan ääni on meidän äänemme", tunnustettiin silloin amerikkalaisten taholta.

Tämä mahdollisesti piti paikkansa neljä vuotta sitten, mutta kuinka on asianlaita nykyään? Jos lähemmin tarkastetaan YK:n turvallisuusneuvoston jäsenmaiden äänestystä — Puolan ja Turkin välillä — niin New York Times on saanut aihetta valitella. Etukäteen odotettiin, kirjoitetaan tässä lehdessä, että Turkki, jota Yhdysvallat on kannattanut saavan kaikkien 20 latinalaisen Amerikan maan äänet. Sensijaan kahdeksan latinalaisen Amerikan maata ovat jokainen kerta antaneet äänensä Puolalle.

Eräät ihmiset Washingtonissa ovat uskoneet, että latinalaisen Amerikan maat voidaan ikuisesti kytkeä "kylmän sodan" vankkureihin. He pakoittivat näiden maiden osallistumaan asevarustelukilpailuun ja täten heikensivät näiden maiden muutenkin heikkoa kansallista teollisuutta.

Tällaisen politiikan järjettömyys ja vaarallisuus tuli entistä selvemmäksi kun kansainvälinen ilmapiiri alkoi selvitä senjälkeen kun pääministeri Hrushtshev teki vierailumatkan Yhdysvaltoihin. Latinalaisen Amerikan maiden ihmiset alkoivat puhumaan suorasukaisesti ja vaatimaan toimenpiteitä asevarustelukilpailun lopettamiseksi. Äskettäin Brasilian ja Meksikon presidentit ilmaisivat kannattavansa aseistariisuntaa. Neuvostoliiton ehdotus aseistariisumisesta on saanut innostunutta kannatusta latinalaisen Amerikan maissa.

Latinalaisen Amerikan maiden ihmiset vastustavat nyt, enemmän kuin koskaan ennen, "kylmän sodan" jatkamista. Yhdysvallat menneisyydessä pakoitti monet sen eteläpuolella olevien maiden katkaisemaan suhteensa Neuvostoliiton ja toisten sosialististen maiden kanssa. Tämä oli hyödyksi amerikkalaisille monopoleille. Ne yrittivät eristää latinalaisen Amerikan maat, joita ne pitivät omina lypsylehminään.

Kuuba on jo sitonut suhteensa Neuvostoliittoon. Milloin me seuraamme sitä? Näin kysytään monissa latinalaisen Amerikan maissa.

Vaatimus normaalisten suhteiden sitomiseksi Neuvostoliiton kanssa kaikuu entistä kuuluvammin Chilessä, Colombiassa, Boliviassa, Perussa sekä toisissa latinalaisen Amerikan maissa.

Juuri tämän yleisen keskeisen yhteistoiminnan edistämiseksi näiden maiden kanssa Neuvostoliiton tieteellisen, taiteellisen ja kulttuurellisen edistyksen näyttely avataan Meksikon pääkaupungissa kuluvan kuukauden viimeisellä puoliskolla. Neuvostoliiton ensimmäisen varapääministeri A. I. Mikojan avaa tämän näyttelyn.

Aika muuttuu ja Yhdysvaltain valtiodepartmentilla on paljon huolia. Nyt sen täytyy harkita miten se voisi saada enemmän "latinalaisen Amerikan ääniä" ja pitää edelleen ne mitkä edelleenkin ovat Washingtonin linjalle ja estää niiden hairahtumisen.

Aivan kuin luonnossa talvi vastustaa kevään tuloa, saadaan tuntea monta kylmää tuulta ja niin myöskin amerikkalaiset monopolit yrittävät estää latinalaisen Amerikan maiden heräämistä.

Senjälkeen kun he epäonnistuivat toistaa Guatemalan murhenäytelmää — interventionistit yrittivät aseellista nousua Kuubassa ja Venezuelassa — uusia imperialistien salaliittoja paljastui latinalaisissa Amerikan maissa. Yhdysvaltain suurlehdet yrittävät peloittaa ihmisiä "kommunistikummituksella". Parjauskamppailu Kuubaa ja Venezuelaa vastaan käydään täydellä teholla.

Vieläkin enemmän sillä hallitusvastaiset salaiset toimenpiteet sattuivat samaan aikaan Kuubassa ja Venezuelassa. Ei yritetty kukistaa hallituksia sisäisten taantumusvoimien avulla. Samalla kun salaisia toimenpiteitä suunniteltiin ja valmisteltiin niin Kuuban pääkaupunkiin Havanaan tehtiin Yhdysvalloista lentohyökkäys. Nämä lentokoneet eivät vain pudottaneet lentolehtisiä. Niistä myöskin tulitettiin konekivääreillä. Tämä ei ollut vain pelkkä salasuunnitelma, vaan suora aseellinen sekaantuminen toisen maan sisäisiin asioihin.

Kuuban ja Venezuelan kansat tukahduttivat tällaiset taantumukselliset yritykset.

Ensimmäisen kerran "pitkä keppi",' jota on tavallisesti käytetty latinalaisen Amerikan politiikassa, ei ollut tehokas.

Kevät on tullut latinalaisessa Amerikassa ja kylmät tuulet käännetään takaisin.

"Avaruusmatkailija" nousee -65 C-asteen pakkaseen

Moskova. — Viime aikoina ovat Neuvostoliiton lehdet kertoneet paljon avaruuslentokoneista ja harjoituksista. Näitä kokeita jatketaan intensiivisesti ja tässä vaiheessa on pääasiana sellaisten suojavälineiden kehittäminen, jotka lähimain kaikissa olosuhteissa voisivat turvata ihmishengen säilymisen avaruusmatkan aikana. Nyt on lehdistössä jo julkaistu runsaasti kuvia näiden kokeiden aikana käytetyistä laitteista. Keskeisinä ovat kuvat ja kuvaukset kokeista ilmanpainekammioissa joissa mm. mielikuvituksellisten avaruuspukujen kokeilu tapahtuu.

Ilmanpainekammioon, jossa kokeita suoritetaan, johtaa laboratorion toisesta salista kokonainen verkosto kumiletkuja ja metallisia putkia. Viereisessä huoneessa sijaitsevat nimittäin mahtavat jäähdytyskoneet, jotka jäähdyttävät ei vain painekammion ilmaa, vaan myös sen paksut seinät. Painekammion hermeettisesti suljettavassa luukussa on kaksi panssarilasista valmistettua "tirkistysreikää" ulkomaailmaan.

Tätä painekammiota kutsuvat tiedemiehet leikillään "Arktikaksi", vaikka sen lämpötila on valtavasti alhaisempi kuin Pohjoisnavan.

AVARUUSASU

Ennenkuin tuleva avaruuslentäjä astuu painekammioon, käy hän läpi yksityiskohtaisen lääkärintarkastuksen ja sitä seuraa pukeutuminen. Alimmaisiksi ihoa vasten asetetaan koko joukko metallisia levyjä, jotka toimivat radiolähettiminä. Ne välittävät tiedot aivojen, sydämen ja lihasten toiminnasta, veren happipitoisuudesta, hengityksestä. Joissakin lähettimissä on käytetty hyväksi puolijohteita ja valokennoja.

Näiden päälle vedetään sitten villainen aluspuku, sukat ja vihdoin koko avaruuspuku, jonka pukemiseen tarvitaan jo kahden miehen apua. Viimeiseksi kiinnitetään päähän avaruuskypärä. Avaruuspuku on ehdottomasti ilmatiivis.

PAINEKAMMIO

Meno painekammioon on ensimmäisellä kerralla hieman pelottavaa. Luukun mahtava ovi näyttää järkkymättömän lujalta, vaikka sen lukko onkin nopeasti toimiva ja kammiosta pääsee siis pian ulos. Turvallisemmalta tuntuu, kun ikkunoiden läpi näkee koko ajan tiedemiesten ja lääkärien ryhmän aivan muutaman metrin päässä. Keskustelu heidän kanssaan tapahtuu kypärään asetetun radiopuhelimen välityksellä.

Painekammiota valaisee kaksi sähkölamppua. Seiniä peittää huurre, joka aivan pian levittäytyy myös avaruusmatkailijan puvulle. Pakkashuurteen peittämiä ovat myös seinällä olevat korkeusmittari, nousu- ja laskunopeuden mittari eli variometri ja painemittari.

AVARUUSPUKU KESTÄÄ

Kun nousukoe alkaa ja painekammioasta vähenee ilma, muuttuu huurre lumituiskuksi, joka pian laskeutuu. Lämpömittari painuu nopeasti alas. "Lentäjä" ei kuitenkaan pukunsa alla tunne kylmyyttä, olo tuntuu normaalilta, korvissa kuuluva suhina ei ole pahempaa kuin minkä kokee lentokoneessa. Ja kuitenkin lämpötila laskee —65 asteeseen, mikä on stratosfäärin alhaisin lämpötila ja vallitsee 11—30 kilometrin välillä. Lähes tunnin jatkuneen kokeen jälkeen tuntuu olo aivan normaalilta.

Neuvostoliittolainen "avaruusmuoti" on kestänyt kokeensa kylmyyden suhteen ja toisissa kokeissa tämä on toistunut myös äkillisen ilmanpaineen alenemisen tapahtuessa. Mutta vaikka kokeita laboratoriossa on tehty jo pitkän aikaa ja vaikka yli 400 kilometrin korkeudelle on lähetetty esim. koiria, jotka ovat hyväkuntoisina palanneet maahan, ei ihmistä ole toistaiseksi yläilmoihin päästetty. Halukkaita ei ilmeisesti olisi puuttunut, mutta kuten neuvostoliittolainen avaruustutkija professori Stanjukovitsh totesi, "ei tiede tarvitse itsemurhakandidaatteja, kuolleesta avaruusmatkailijasta ei ole mitään hyötyä ihmiskunnalle".

LÄÄKÄRI VAIN TAPPOPAIKALLE, HAAVAT PARANNETTIIN MUUTEN

Härmän häjyjen aikakaudella kerrotaan lääkäreistä ja puoskareista seuraavaa:

—Näihin aikoihin, kun nähtiin Nyykarpyyn tohtoorin kaksin hevosin ajaa jyristävän maantiellä, heti kyseltiin: "Kukahan taas on tapettu?" Sillä tohtorin ei tarvinnut eläviä varten ajella. Silloin kun puukko viilteli vain verisiä haavoja, ei tohtoreita tarvittu, pahimmatkin ärämät hoideltiin itse. Kauhavalaiset, Koivikon Kaappoo ja Esan Köpi, olivat niin äkäisiä, että suorastaan ottivat veren kiinni niin, että se paikalla lakkasi vuotamasta, ja yhtä kovia olivat Matti Haapa, vanha ruotusotamies, sekä Uurentuvan mumma. Vanha Näsin kräätäri seisautti veren hämähäkin kinolla, ja Raukka-Leena. vähäinen liha muorin pönkäles Uiton takana, pani haavaan valkiaasta porua. Mutta kun Vihalaas-kräätäri otti tulenkarvaasen rauran ja sillä käräytti veriset suonenpäät tukkoon, punainen kyllä pysyi nahan alla. Omatkin mustat verisuonensa kräätäri korvensi tuliraudalla, irvisteli vain ja manasi.

Haavojen hoitajina oli vanhoja hyviä muoreja. Raukka-Leenan mökissä makasi joskus viisi, kuusi häjyä ja häjyn repimää, kellä pää, kellä käsi, kellä koko kruppi kapaloituna. Tervaa ja suolaasta voita Leena ajoi haavoihin, ja terveinä miehet lähtivät uusia reikiä ottamaan ja repimään. Huhranpään Amaliija Liinamaan luona paranteli riikapalsamilla ja muilla atteekin voiteilla. ja Ahon Sanna Kankahankylillä teki plaastareita pihkasta ja vanetiikin saipuasta. Hyvä haavojen hoitelija — ja kaikkien sekä eläinten että ihmisten kipujen hoitaja — oli Huhtamäen Juha. Jos Juha osasi puukolla repäistä reiän, hän osasi sen korjatakin. Aimällä ja rihmalla hän kruppasi pahimmat puukonjäljet umpeen ja vetäisi sauman siteeksi tervaa taikka riikapalsamia. Sai Juha pari kertaa panna ulos remahtaneet suolet paikoilleen ja hyvin hän niistäkin selviytyi, vaikka piti puukolla ratkoa haavaa suuremmaksi, ennenkuin sai sisälmykset lykityksi sijoilleen. (Kirjasta "Härmän Aukeilta").

YLEISÖN KIRJE

PAKINAA VANCOUVERIN SUOMALAISTEN LEPOKODISTA

Usein kuulee kyselyjä, miksei Vapaudessa ole kirjoituksia tästä suomalaisten vanhainkodin asiain kehityksestä, varmaankin varsinaiset kirjeenvaihtajat pitävät kysymystä jotenkin heille vieraana ja voi niin ollakin. Allekirjoittanut on noin vain sivusta seurannut tuon yrityksen kehitystä. Kerran olin läsnä kokouksessa, jossa käsiteltiin sääntökysymystä, yleisvaikutus oli silloin hyvin myönteinen joskin väkisinkin pulpahti esille vierasta työläisvanhuksien kannalta katsoen, esimerkiksi jäsenyysmaksun suuruus.

Aika kulkee kulkuaan ja monet tilaisuudet on tähän mennessä järjestetty varojen hankkimiseksi rakennusrahaston kartuttamiseksi ja niin päin pois. Moni kuitenkin on suhtautunut tuohon yritykseen epäillen, peläten, että siitä voi tulla sellainen poliittinen potkupallo ja miten ollakaan, tuo epäily on aivan oikea, viimeiset tapahtumat ovat sen selvästi osoittaneet.

Alkuperäisen ajatuksen mukaan yhdistys käyttäisi vuoroin molempia suomalaisia haaleja tilaisuuksiaan varten, vaan miten on käynyt CSJ:n omistaman Clinton haalin suhteen. Se ei enää tällä yhtymälle kelpaa, vaikka onkin kaupungin parhaita ja kulttuuri- ja muille pyrkimyksille sopivin huoneisto. Kerran eräs suomalainen taiteilija peruutti tilaisuutensa sanomalla, että se on liiaksi vasemmalla, lieneekö se sitä tälle arvon lepokotiyhdistykselle, me vain kysymme?

Puolueettomuus-sanaa on kyllä käytetty mutta käytäntö on ollut toinen. Clinton haali on luvattu huomattavalla vuokra-alennuksella, se ei kuitenkaan kelpaa siitäkään huolimatta.

Olemme kuulleet eräiltä, että heillä on ollut vakava aikomus liittyä jäseneksi tähän yhdistykseen, vaikkakin heidän periaatteellinen vakaumuksensa onkin, että hallituksen tulee pitää huoli raatajistaan, jotka ovat raataneet metsissä ja sahalaitoksilla sekä muissa raskaissa töissä, silloin kun he tulevat vanhoiksi ja työkyvyttömiksi.

Nämä syksyn tempaukset, jotka pidetäänkin ei suomalaisilla haaleilla ja joista maksetaan paljon korkeampi vuokra, ne ovat seikkoja jotka panevat väkisinkin ajattelemaan mitäs touhua tämä oikein onkaan, varoja kerätään ja samassa käänteessä jokin isäntämies lupaa pistää omastaan eron kun vain ei mennä Clinton haaliin, tuokohan tuo tuollainen jäseniä lisää yhdistykseen?

Allekirjoittanut käy hyvin usein Clinton haalissa ja niin ollen tietää hyvin tarkoin mitä siellä esitetään ja puhutaan. Voin varmuudella sanoa, että siellä ei olla ohjelman ja muun suhteen millään jyrkän sanan kannalla. Suomi ja Suomen kansa on ottanut paikkansa auringon alla, siksi me toivommekin, että meidän nuoriso puhuisi suomea, ollen meille vanhemmille iloksi kun joutuvat jatkamaan työtämme omalla äidinkielellään. Tämä on yhden puhujan lausunto, jonka kuulin hiljattain Clinton-haalissa, loukkaako se ketään meitä suomalaisia: "Käsi sydämelle lepokotiyhdistyksen johtajat, ei ole oikein, että politikoidaan näin kallisarvoisella kysymyksellä. Koko maailma näkee jo kuinka vanhat ennakkoluulot saavat poistua paremman ja kauniimman tieltä. Eikö meille suomalaisillekin siirtolaisille tuo anna viitteitä, olkaamme veljiä ja toimikaamme yhdessä, silloin kun ei hajaanukseen ole mitään syytä, näin toivoo eräs työläisvanhus Vancouverista, B.C." — Työläinen.

Camp Davidin henki voidaan realisoida -- Ilja Ehrenburg

Moskova. — Niin kauan kuin kilpavarustelu jatkuu, niin kauan kuin kaksi voimakasta sotaliittoa seisoo vastakkain, niin kauan kuin viisi maanosaa on kirjavana sotatukikohtia ja on olemassa vetypommeja, atomitykistöä, mannertenvälisiä ohjuksia, suihkupommittajia, ei ihmisillä ole eikä voi olla varmuutta huomispäivästä, kirjoittaa tunnettu kirjailija ja rauhanpuolustaja Ilja Ehrenburg Isvestijassa julkaistussa artikkelissaan.

Jotkut lännen skeptikot, sanoo kirjoittaja, väittävät, ettei neuvostoliittolais-amerikkalainen julkilausuma sisällä mitään reaalista, mutta tämä väite ei pidä paikkaansa. Sää maailmassa on silminnähtävästi muuttunut. Camp Davidin hengen reaalisuuden tajuavat niin liikemiehet, jotka yleensä ovat alttiita realistisille seikoille, kuin myös epärealistisimmatkin saarnaajat. Mutta luonnollisestikaan Camp Davidin henkeä ei voida realisoida yhdellä henkäyksellä. Me olemme kaukana herkkäuskoisuudesta. Me muistamme, miten nopeasti Geneven henki haihtui. Luonnollisestikaan vuoden 1959 jälkipuolisko ei muistu vuoden 1955 loppupuolta — neljän vuoden aikana on moni asia muuttunut niin Maan päällä kuin taivaassakin. Vähitellen on ajatus rauhanomaisen rinnakkainolon välttämättömyydestä eikä pelkästään sen mahdollisuudesta saanut vankan sijan miljoonien ihmisten tietoisuudessa. Mutta pelkkä "henki", kaikkein paraskin, on liian vähän. Tarvitaan tekoja.

Ennenkuin ihmisille voidaan turvata rauha, on toteutettava yleinen ja täydellinen aseistariisunta. Yleisen ja täydellisen aseistariisunnan ajatus on ammoisista ajoista saakka vetänyt puoleensa ihmiskunnan nerokkaita ajattelijoita, mutta vasta nyt, kun murhaan liittyy väistämättä myös itsemurha, tämä ajatus on käynyt mahdolliseksi toteuttaa. Kukaan ei rohkene nyt sanoa Neuvostoliiton aseistariisuntaehdotuksia utopistisiksi. Jospa entinen USAn presidentti Truman, jota on vaikea laskea kuuluvaksi rauhanpuolustajiin, puhuu Neuvostoliiton ehdotusten "vakavuudesta". Hrushtshevin YKn yleiskokoukselle ehdottama suunnitelma ottaa huomioon kaikki mahdolliset epäilykset, varuillaanolon, pelon, että vaakakuppi voi kallistua puoleen taikka toiseen. Neuvostoliiton ehdottaman yleistä ja täydellistä aseistariisuntaa tarkoittavan ohjelman onnistuminen tai epäonnistuminen riippuu koko maapallon satojen miljoonien tavallisten ihmisten tahdonvoimasta ja lujuudesta. Ihmiskunta aloittaa suuren taistelun — taistelun taistelun tuhoamiseksi, taistelun sodista luopumisen ja täydellisen aseistariisunnan puolesta.

PÄIVÄN PAKINA

Se unkarilaisnuorten teloitushumpuuki

Yhä enemmän taantuvan ja politisoituvan Ed. Sullvianin TV-näytöksen avulla ja myötävaikutuksella on Yhdysvalloissa ja täällä Canadassa kehitetty erikoinen opiskelijain kampanja, jonka vaatimuksena on, jotta Neuvostoliiton pääministeri Hrushtshevin pitäisi sekaantua Unkarin sisäisiin asioihin?

Eikö olekin kummallista, että ne taantumuspiirit, jotka pitävät taistelutunnuksenaan "kahlittujen maiden" ja kansandemokraattisten maiden "vapauttamista" oletetusta Neuvostoliiton määräysvallasta — keräävät nyt nimiä anomukseen, missä vaaditaan, että Neuvostoliiton pitäisi sekaantua Unkarin sisäisiin asioihin?

Tämä huutava ristiriita sellaisenaan osoittaakin, mistä todella on kysymys — yleisestä sosialisminvastaisesta parjauksesta, mikä "aate" pilkistää jatkuvasti esiin Ed Sullivanin yhä huononevasta TV-ohjelmistostakin.

Mutta alkakaamme alusta.

Taantumusvoimia ei miellytä lainkaan ajatus idän ja lännen välisten suhteiden parantamisesta. Niitä ei liioin miellytä yhtään enempää se, että noin 45,000 unkarilaispakolaista on länsimaista — heistä kolmisen tuhatta täältä Canadasta — palannut takaisin kotimaanhansa, mistä he ovat lähettäneet täkäläisille lehdille kirjeitä, missä kertovat kotimaassaan saamastaan hyvästä kohtelusta ja siitä ilosta, mitä he ovat kotiutumisestaan saaneet. Kylmän sodan sankareita ei liioin miellytä sekään, että tuhannet unkarilaispakolaiset ovat tällä kertaa "kahden vaiheilla", jäädäkö tänne vai palatako kotimaahansa.

Tämä kaiketi selittää sen, miksi kylmän sodan sankarit turvautuivat jälleen suureen valheeseen. Ensin valehdeltiin tietoisesti, että Unkarissa on teloitettu joukko vastavallankumouksellisia nuoria. Sitten kehitettiin vielä suurempi valhe, että Unkarissa tulee muka hirtettäväksi 150 nuorukaista heti kun he täyttävät "laillisen iän", eli 18 ikävuotta. "Hirttämisen" pitäisi tapahtua rangaistukseksi näiden nuorten osallistumisesta v. 1956 tapahtuneisiin — vastavallankumoustaisteluihin. Mitkä ovat tosiasioita?

Ensinnäkin Unkarin hallitus on alusta pitäen selittänyt, että nuoriso ei ollut syyllinen tähän koti- ja ulkomaisten taantumusvoimien järjestämään vastavallankumousyritykseen — vaan olivat sen uhreja. Tämän vuoksi Unkarin hallitus suhtautui alusta pitäen hyvin hellävaroen kaikkiin niihin nuoriin, jotka saatiin vedetyksi taantumuksen vastavallankumousyritykseen. Sitten, lokakuun 15 pnä 1958 Janos Kadarin hallitus tiedoitti virallisesti, että kaikki vuoden 1956 tapahtumiin osallistuneiden henkilöiden asiat on oikeuslaitoksessa loppuunkäsitelty. Ja huhtikuun toisena päivänä 1959 Unkarin hallitus julisti yleisen amnestian, mikä vapautti miltei kaikki 1956:n vastavallankumoukseen osallistuneet vangit — kaikki nuoret vangit.

Unkarissa ei siis ole mitään 18 vuotta täyttäviä poliittisia vankeja, joiden hirttämisestä on muka kysymys, kuten suuren valheen levittäjät väittävät.

Kun tämän valhekampanjan johdosta tiedusteltiin asiaa, niin Canadan liittohallituskin myönsi, että sillä ei ole mitään tietoja näistä "hirtettävistä". Canadian Press julkaisi lokakuun 30 pnä lausunnon, että sillä ei ole vahvistavia tietoja— Yhdysvaltain taantumuspiireissä keitetystä jutusta, että "Unkarissa tulee teloitettavaksi 150 opiskelijaa". — Ja kun läheisessä yhteistyössä Britannian ja Yhdysvaltain hallituksen sekä niiden lähetystöjen kanssa olevalla ulkoministeriöllämme ei ole "mitään vahvistavia tietoja", niin se on lausunto johon voidaan luottaa!

Vika on vain siinä, että samalla kun suuret päivälehdet radioiden ja TV:n säestämänä julkaisevat kirkuvia etusivun otsikkoja "hirtettävistä unkarilaisnuorista", ne jättävät kokonaan julkaisematta ulkoministeriömme merkitsevän lausunnon asiasta — tai mikäli niillä rehellisyyttä oli vielä jäljellä, hautasivat sen ilmoituspaljouden sekaan syvälle sisäsivuilleen!

Mutta antakaamme veljeskansallemme Unkarillekin puheenvuoro.

Kumotessaan tämän suurvalheen, Unkarin sosialistipuolueen sihteeri Janos Kadar sanoi puolueensa konferenssissa marraskuun 1 pnä Budapetissa mm. seuraavaa:

"Ensiksi he (kylmän sodan lietsojat — K.) julkaisivat 31 nimeä väittäen, että heidät teloitettiin äskettäin Unkarissa. Ne olivat luonnollisesti kaikki tekaistuja nimiä.

"Sitten, vasta muutama päivä sitten he tekaisivat jutun, että kymmeniä nuoria ihmisiämme pidetään Unkarin vankiloissa, että hallitus odottaa, kunnes he täyttävät 18 vuotta, ja sitten heidät hirtetään. Luonnollisesti täällä kotona kaikki tietävät, että tällaiset uutiset ovat perättömiä, vihamielisiä ja halpoja provokatiojuttuja. Valitettavasti lännen yleistä mielipidettä ei ole karaistu tällaista provokatiota vastaan, ja niin nämä huhumestarit, seuraten Göbbelsin esimerkkiä, luulevat puolestaan, että jos yleisö uskoo edes yhden prosentin heidän valheistaan, niin sekin on taantumuksen voitoksi. Olen vakuuttunut siitä, ettei ole kaukana enää se päivä, jolloin tällaisilta seikkailijoilta ja provokaattoreilta kysyy kansa: Miksi valehtelette?

"Puhukoot he (provokaattorit — K.) mitä tahtovat, me kuljemme omaa tietämme.

Tässä on yksi lisäsyy — mikäli niitä halutaan — miksi pitäisi levittää totuutta puolustavia työväenlehtiä ennenkaikkea tätä paneteltua ja parjattua Vapautta kaille kansalaisillemme, jotka haluavat katso totuutta suoraan silmiin — eivätkä halua joutua tietämättään suuren valheen uhreiksi.

— Känsäkoura.

LÄNSI-SAKSA SAI SUOMESTA VOITON

Siegen. — Länsi-Saksa voitti Suomen 2—1 (1—0) maiden välisessä ensimmäisessä jalkapallon olympiakarsintaottelussa Siegenissä viime keskiviikkona.

Ottelua oli seuraamassa 22.000 maksanutta katselijaa.

Suomen ainoasta täysosumasta vastasi Hannu Kankkonen 85 min. kohdalla.

Länsi-Saksa siirtyi 1—0 johtoon 5 min. kuluttua alkuvihellyksestä. Isäntämaan ensimmäisestä täysosumasta vastasi Ruehl. Saksan toinen maali syntyi toisen pelijakson 54 min. kohdalla. 85 min. kohdalla Suomella oli kova painostus jonka tuloksena Hannu Kankkonen laukaisi pelivälineen ohi Saksan maalivahdin kaventaen numerot 2—1 mitkä jäivätkin loppunumeroiksi.

Ottelun erotuomarina toimi Antoni Vrbovic Tshekkoslovakiasta.

Ottelun ensimmäinen jakso saatiin suorittaa rankkasateessa, mutta toisella jaksolla sade taukosi ja pelivälineet kentällä pääsivät paremmin oikeuksiinsa.

SAKSALAISET TYYTYMÄTTÖMIÄ

Vain toisella pelijaksolla olin tyytyväinen Länsi-Saksan joukkueen esitykseen ottelussa Suomea vastaan sanoi Saksan jalkapalloilun valtakunnanvalmentaja Sepp Herberger yhteenoton päätyttyä. Mutta emme saa unohtaa, että Suomi asetti tuleen parhaan joukkueensa tässä valintaottelussa. Puolaa vastaan meidän on joka tapauksessa pelattava huomattavasti paremmin kuin nyt Suomea vastaan, jos aiomme voittaa, hän jatkoi.

Oli todellakin vahinko, ettei ylivoimamme 55 ja 70 minuutin välillä tuottanut todellista tulosta, sanoi amatöörijoukkueen valmentaja Georg Gawlitzek. Huomasin, ettei yhteispeli ollut vielä läheskään tyydyttävää luokkaa. Erityisesti oli kitkaa puolustuksen ja hyökkäyksen välisessä yhteistoiminnassa.

Romania voitti nyt Bulgarian

Bukarest. — Neuvostoliiton mahdollisuudet osallistua Rooman olympialaisten jalkapalloilun supistuivat huomattavasti, kun Romania voitti Bulgarian Bukarestissa 1—0. 16. karsintaryhmään kuuluvat Neuvostoliitto, Romania ja Bulgaria.

Neuvostoliitto, joka on jo pelannut omat ottelunsa, saa nyt odottaa kuusi kuukautta, ennen kuin kysymys sen osallistumisesta olympialaisiin selviää. Romanialla ja Bulgarialla ei ole mitään mahdollisuutta pelata toista ottelua ennen toukokuun 1. päivää.

Jos jompikumpi voittaa, pääsee voittaja Roomaan. Neuvostoliitolla on neljä pistettä ja molemmilla muilla kolme, joten voittajan pistemäärä nousee viiteen. Ryhmien voittajat pääsevät Roomaan. Jos Romania ja Bulgaria pelaavat tasapelin, on kaikilla kolmella neljä pistettä ja pääsyn olympialaisiin ratkaisee maalisuhde, joka on edullisin Neuvostoliitolla. Neuvostoliiton maalisuhde on 3—2, Bulgarian 2—2 ja Romanian 1—2.

Kirjeenvaihtoon halutaan

Emännöitsijä halutaan, keski-ikäinen naishenkilö, joka kahvit keittää ja peitteen yksinäisen leskimiehen päälle heittää. Vastaukset ja jos mahdollista, niin valokuvan kanssa.

MR. J. JOKI
Box 85, St. Davids, Ont.

New Yorkista suoraan Helsinkiin!

RUOTSIN AMERIKAN LINJA

järjestää suoran laivavuoron

SUOMEEN 1960

M. L. GRIPSHOLM

lähtee New Yorkista huhtikuun 28 päivänä 1960 saapuen Helsinkiin toukokuun 8 päivänä.

Tehkää paikkatilauksenne NYT tähän ensi kevään huvimatkaan, joka tehdään upealla ja uudella GRIPSHOLM-laivalla New Yorkista suoraan Helsinkiin. Matkalla ei ole mitään vaihtoja eikä odotusta, vaan saatte koko matkan nauttia Gripsholmin hyvästä palveluksesta.

Matkaan sovitetaan ensi kesän vakinaisia laivalipun hintoja.

TEHKÄÄ PAIKKAVARAUKSENNE TÄNÄÄN

osoitteella:

VAPAUS TRAVEL AGENCY

100 ELM ST. W. P.O. BOX 69 SUDBURY, ONT.

Onko Lunik III iskenyt meteoriin?

Moskova. — Radioyhteydet ovat katkenneet Lunik III joka valokuvasi ensimmäisen kerran kuun "salatun puolen". Tämä kuun ympäri mennyt raketti lähetettiin radalleen lokakuun 4 pnä.

Professori Leonid Sedov, neuvostoliittolainen tiedemies, joka tämän vuoden alkupuolella valittiin tähtitieteellisen kansainvälisen liiton presidentiksi, antoi yllä olevan tiedon kommunistipuolueen lehdelle Pravdalle, tiedoitti uutistoimisto Tass viime lauantaina.

Hän sanoi radioyhteyksien ehkä katkenneen siksi, että Lunik III on törmännyt yhteen meteorin kanssa.

URHEILUPAKINAA

Olemme taaskin näissä urheiluvien merkeissä siirtymässä noihin sisätoimintoihin. Voimistelu onkin nykyhetken "päälajina" useimmilla paikkakunnilla ja siihen onkin taas kiinnitettävä entistäkin suurempaa huomiota, sillä tulevana kesänähän taaskin tulemme viettämään noita suuria liitto-, laulu- ja soittojuhliamme, nyt muutteeksi aivan "Pohjolan" perukoilla. Niistä onkin taas saatava ainakin entisten veroiset ja mikseipä vieläkin loistavammat, ja siinäpä mielessä onkin kaikki rautaat saatava jo nyt aikaisin tuleen. Yhteisvoimisteluohjelma ilmestyy tämän kuun loppuun mennessä ja se tulee heti seuroille harjoituksen alaiseksi.

Myöskin on urheilijoiden huomioitava, että saavuttaakseen hyvän kunnon kesäajan kilpailuissa, on talvikaudella harrastettu voimistelu sitä "parasta lääkettä" tälläkin alalla. Siis kaikki liiton seurojen jäsenet tosi touhuun nyt jo ja tulevissa juhlissamme saammekin taas nähdä entistäkin parempia esityksiä kaikessa.

Sitten sinne "Pohjoiseen" vielä pieni huomautus. Kun nyt kerran tulette järjestämään nämä "suurjuhlamme" siellä, niin mikäs estää niitä seurojakaan siellä heräämästä toimeen ja työhön juhliemme onnistumiseksi. Viesti onkin jo saanut aika annoksen innostusta ja joukkoja matkaan ja sitä samaa odottelen myöskin Timminsin, Kirkland Laken ja Tarzwellin puolelta, onhan sielläkin paikkaa ja paljon tuloksia saadaan, kunhan vaan toimeen tartutaan.

Yksi mieluisa asia on vielä toivotettavanamme. Canadan naisten liikuntakasvatusliitto ottaa taaskin osaa voimistelujoukkueella tämän kuun lopussa alkaviin koko maailmaa käsittäviin voimistelufestivaaleihin Englannissa. Osanotto tulee niihin olemaan erikoisen suuri, sillä jo "emämaasta" on noin kaksisataa joukkuetta mukana ja ainä Australiaa myöten on osanottajia mukana. Mikä tässä on erikoisesti ilahduttavaa, on se, että Canadan joukkueeseen luvultaan 18, on voimistelemassa neljä liittomme naisvoimistelijaa ja useampiakin olisi haluttu, vaan työ ja muut esteet olivat painavina syinä toisiin nähden. Toronton Yrityksen jäsenet, Elsie Jokinen, Nancy Tervola, Salme Junnila ja vielä lisänä Anja Sale (Sorvali) antavat jo meidän ymmärtää, että liittomme naisvoimistelu on huomioitu muuallakin kuin vaan omassa keskuudessamme, sillä Canadan edustushan puhuu jo asian puolesta tarpeeksi. Onnea vaan matkalle "tytöt". — Vaasan Jukka.

Einoilla on taas kabaretti-ilta

Toronto. — Viime perjantaina satoi täällä syksyn ensimmäinen lumi ja muuta ennen puolista oli lumi jo kadonnut. Samoin kulkee ihmisen elämäntie — tänään olemme täällä, mutta kohta olemme kadonneet. Siksi pitäisi käyttää hyväksemme jokaista onnekasta hetkeä — mitä meillä on aivan liian vähän.

Nyt kun "Einot" järjestävät niin touhukkaasti niitä kabarettitansseja perjantai-illaksi (marrask. 20 päiväksi), niin kyllä kai me jokainen menemme sinne piristymään ennen joulun sekamelskaa. Me kun tiedämme, että Einot ovat riuskoja homman miehiä, niin silloin on takuulla hauskaa — ja se on jokaisen oma syy, jos hauskaa ei ole. Lääkärikin suosii tanssia ikää pidentävänä lääkkeeksi ja kun liikunta on vielä parasta lääkettä sydäntautien ehkäisemiseksi, niin miksi tuhlata myöhemmin rahaa pillereihin? Ja kun vielä teemme hyvän palvelun uhrautuville tovereille antamalla heille kannatuksemme, niin johan nyt on sitten ihme ettei joukko löydä kaunista haaliamme. Einon päivän kabaretti onkin alkusoittoa sille uudenvuoden kabaretille, mikä on tarkoitus järjestää haalille. Tämä uudenvuoden kabaretti tuleekin olemaan valtava, sillä on syytä juhlia kun siirrymme vuosiluvussa aivan uusille kymmenille.

Tämä tiedoitus näin ajallaan, että tiedämme suuntautua uudenvuoden viettoon omassa joukossa ja omalla haalilla. Sinnepä tietenkin.
— Meri.

Nummisuutarit värielokuvana Canadassa

Kansalliskirjallisuutemme helmi, Aleksis Kiven "Nummisuutarit" on nyt nähtävänä Canadassa eri paikkakunnissa eloisana ja ratkiriemukkaana värielokuvana. Filmaustyö on onnistunut, niin teknillisesti, kuin myös taiteellisesti. Nummisuutarin pääosassa nähdään nuori lahjakas näyttelijä Martti Kuningas, jonka luontevaa näyttelemistä on miellyttävä katsella. Samaa voidaan sanoa myös Topiaksesta, alias Lauri Leino, jonka luonnenäyttelijäominaisuudet pääsevät erittäin hyvin esille.

Kaikki vanhemman polven suomalaiset ovat tämän näytelmän nähneet ja näin ollen se on tuttu, mutta uutena sovituksena ja vielä värifilminä se on erikoisuus, jota on nautinto katsella. Se on myös osa Suomen kansan omaa arkipäivää vuosisatain takaa ja semmoisenaankin se on näkemisen arvoinen. Värielokuva "Nummisuutarit" tullaan esittämään ensi kuun aikana m.m. Torontossa, Timminsissä, Kirkland Lakella, Sudburyssa jne.

KIITOLLINEN

Kiitospäivän aattona kysyi Minnesotassa eräs ensimmäisen luokan opettaja lapsilta, miksi he ovat kiitollisia? "Minä olen kiitollinen", sanoi eräs terhakka pikkupoika, "siitä kun minä en ole kalkkuna."

EINO LAAKSO TULEE VIERAILEMAAN ERI PAIKKAKUNNILLA

Toronto. — CSJ:n toimeenpaneva komitea päätti täällä, että järjestön sihteeri Eino Laakso tekisi kiertomatkan Pohjois- ja Länsi-Ontarion alueilla sijaitseviin Järjestöjen osastoihin.

Tämän vierailun päätarkoitus on neuvotella johtokuntien ja jäsenistön kanssa Järjestöä ja lehtiliikettä koskevista asioista. Samalla voitaisiin järjestää yleisiä tilaisuuksia, joissa sihteeri voisi esittää matkakertomuksen käynnistään Puolassa, Neuvostoliitossa ja Suomessa.

Tarkoituksemme on lähettää sihteeri matkalle marraskuun loppuviikolla, alkaen Pohjois-Ontarion alueelta. Matkasuunnitelma olisi seuraava:

Marraskuun 27 p. Cobalt.
Marrask. 28, 29 p. Kirkland Lake.
Marrask. 30, Jouluk. 1 ja 2 p. South Porcupine.
Joulukuun 3, 4, 5, 6, p. Timmins.

Koska täältäpäin on vaikea määrätä mikä päivä olisi edullisempi esimerkiksi yleistä puhetilaisuutta varten, niin pyydämme, että määräätte sen siellä paikanpäällä ja lähetätte siitä vaikka paikkakuntakirjoituksen tahi ilmoituksen Vapauteen.

Ylläolevasta taulusta huomaatte, että olemme varanneet enemmän aikaa esim. South Porcupineen ja Timminsiin. Esitämme, että johtokunnat keskustelevat siitä miten hän voisi aikansa parhaiten käyttää näissä paikoissa Järjestön ja lehtiliikkeemme hyväksi.

Olkaa hyvä ja antakaa meille tieto jos ylläesitetty matkasuunnitelma sopii teille.

Eino Laakso puhuu Cobaltissa 27 pnä

Cobalt. — Täällä Cobaltissa on nykyisin harvoin mitään tilaisuuksia suomalaisten keskuudessa. Monesti kuuluu valituksia että kun olisi haali mihin voisi mennä nauttimaan joistakin näytöksistä. Mutta kun asiat ovat niin ikävästi, ettei haliaa ole enää olemassa, ja jos esimerkiksi yritettäisiin laittaa näytelmiä, siihen pitäisi ottaa jokaisen osaa, mutta kun meitä on niin pieni joukko niin ei olisi enää ketään, joka tulisi näytelmää katsomaan?

Kerran kuussa on tavallisesti pidetty osaston kokous ja kokouksen päätyttyä on pelatu bingoa. Seuraava kokous on Rajalassa, joulukuun 6 pnä. Sinne ovat kaikki tervetulleita, kuten kaikkiin kokouksiin. Kokous alkaa kello 2 iltapäivällä ja kun silloin on sunnuntai, niin kaikilla on hyvä tilaisuus saapua.

Nyt tämän kuun 27 pnä saapuu CSJ:n sihteeri Eino Laakso tänne Cobaltiin puhujamatkalle. Tilaisuus on päätetty järjestää mr. ja mrs. Puron kotiin ja toivotaan, että kaikki saapuvat silloin kuulemaan mr. Laakson puhetta, joka varmasti tulee olemaan mielenkiintoinen. Kirjoitajalla ei ole mitään varmaa tietoa mihin aikaan puhetilaisuus alkaa, mutta arvattavasti se alkaa heti kello seitsemän jälkeen illalla. Pitäkää siis mielessä tämä ilta ja saapukaa joukolla. Terveisin, N.

HARTAUSTILAISUUKSIA

Hartaustilaisuuksia pidetään sunnuntaina, marraskuun 22 pnä kello 8 illalla mr. ja mrs. Hirvilammin kodissa, Shikkingtonissa, Ont. Tiistaina, marraskuun 24 pnä kello 7 illalla on hartaustilaisuus mrs M. Olkkosen kodissa, "Club House", Cochrane Ont. — U. V. Vainio.

Hyviä elokuvia St. Catharinesissa

St. Catharines. — Sananen siitä paikallisen v.- j au.-seura Starin järjestämästä elokuvaesityksestä, mikä tapahtuu marraskuun 22 pnä. Silloin näytetään täällä viime kesänä Toronton Tarmolassa suurjuhlista valmistettu mielenkiintoinen filmi. Toisena filminä esitetään Neuvostoliitossa valmistettu värikuva sen maan urheiluelämästä. Siinä filmissä nähdään mm. maailmanmestarien suorituksia voimistelun ja urheilun eri aloilla; se on alallaan yksi parhain filmi mitä on täällä koskaan esitetty. Ympäristön suomalaisia pyydetään saapumaan yllämainittuun tilaisuuteen ja kun silloin on sunnuntai-iltapäivä, niin matka sopii kaikille.

Täällä on myöskin harjoituksen alaisena kokoillan näytelmä josta lähemmin tuonnempana. Näytelmän nimi on "Isän pahat teot". Se kuvaa ylhäisöpiirien perhe-elämää. Elokuvissa tavataan. — U. H.

Yksinkertaisia vippakeinoja

Kirj. A. Filipov

"Satatuhatta kipsia (Laosin rahayksikkö) annetaan sille, joka saa pidätetyksi aseistetun vietnamilaisen!"

"Viisikymmentätuhatta aseettomasta vietnamilaisesta!"

Nämä sanat muistuttaa koiran haukkumista, mutta minä en ole näitä lauseita väärentänyt. Ne ovat Laosin hallituksen virkailijoiden vetoomuksia kansalle. Ilmeisestikin Sananikonen hallitus on joutunut vaikeuksiin etsiessään todistuksia Pohjois-Vietnamin olemattoman "hyökkäyksen" vahvistamiseksi ja siitä syystä se joutuu turvautumaan vippakeinoihin.

Laosin hallituksen ilkeämielisyydessä keittämät valheet Vietnamin Tasavaltaa vastaan rikkoutuvat kuin saippuakuplat.

Muutamia päiviä senjälkeen kun YK:n laittomasti valittu tutkijakomissio saapui Vietianeen, Laosin pääkaupunkiin, paikalliset virkailijat julistivat: "Suuri ryhmä vietnamilaisia sotilaita on saatu taistelussa vangiksi." Pian tämän jälkeen ulkomaalaiset sanomalehdet tiedoittivat, että ne miehet, joita Laosin virkailijat yrittivät esittää mukalaina" olivat todellisuudessa tavallisia rauhallisia talonpoikia, joilla ei ollut edes myötätuntoa Pathet Laon voimiin nähden.

Senjälkeen Associated Pressin Vientianen kirjeenvaihtaja vieraili niissä kylissä, joissa Vietnamin kansanarmeijan olisi pitänyt taistella ja kirjeenvaihtaja tiedoitti, että Laosin virkailijoiden viralliset tiedonannot tässä asiassa ovat tavallisesti vääristeltyjä.

Laosista saapuneet reportit osoittavat, että löytääkseen "todistuksen" n.s. "kommunistisesta hyökkäyksestä" Sananikonen hallitus on toimeenpannut todellisen ihmismetsästyksen saadakseen todistuksia YK:n komissiolle hinnasta mistä hyvänsä.

Seuraavassa on tyypillinen ote kirjeestä, jonka on lähettänyt eräs Sum Ton piirin asukas ja joka julkaistiin Lao Hak Satin bulletiinissa:

"Syyskuun 20 pnä 1959 minut vangittiin 50 muun Sieng Kon, Hya Myongin ja Mon Soin kylien asukkaiden kanssa ja heitettiin Sam Nean lähellä sijaitsevalle keskitysleirille. Meille sanottiin, että kun YK:n komissio saapuu leirille meidän on sanottava, että me olemme Pathet-Laosin sotilaita, ja että meidät on koulutettu Pohjois-Vietnamissa ja taistelleet yhdessä Vienamin kansanarmeijan vakituisten sotilaitten rinnalla näillä alueilla. Viranomaiset sanoivat meille, että jos me kieltäydymme antamasta tällaista valheellista todistusta, niin meidän perheemme tulevat siitä kärsimään."

Tällaiset terroristiset teot eivät auttaneet Laosin viranomaisia kuitenkaan. Ei se ollut aiheetonta kun Associated Press tiedoitti että Laosin ulkoministeri on sanonut, jotta ne "todisteet", joita esitettiin komissiolle "eivät olleet vakuuttavia". Post Dispatsh käytti vähemmän diplomaattista kieltä ja kirjoitti lokakuun 19 pnä, että on päivän selvää, että YK:n tosiasioita tutkiva Laosin komissio tulee tiedoittamaan turvallisuusneuvostolle, että se ei ole löytänyt minkäänlaisia todistuksia siitä, että Pohjois-Vietnam olisi syyllistynyt hyökkäykseen naapurimaataan Laosia vastaan.

Laotian taantumuksellisten, yhteistoiminnassa eräitten vissien Yhdysvaltain piirien kanssa, järjestämät provokatioteot ovat luhistuneet.

Vietnamin tasavallan kansa aivan oikein on sitä mieltä, että Senanikonen hallituksen provokaattoriset toimenpiteet, jota johtaa hyökkäävä SEATO:n bloki, pyrkii vissiin päämäärään: Pohjois-Vietnamin puhumisen savuverhon takana kiiruhtaa imperialistien suunnitelmaa sekaantua Laosin sisäisiin asioihin ja säilyttää uskoa, että Kaakkois-Aasiassa on sodan vaara.

Sotilasseikkailujen tukijain suunnitelmana on muuttaa ns. YK:n komission vakituiseksi elimeksi ja näin saataisiin se ottamaan Laosin kansainvälisen komission paikan, jatkaa pahamineista työtään YK:n lipun alla ja tällä tavalla torpedoida Geneven konferenssin sopimuksen täytäntöön panoa.

Ei ole pelkkä sattuma, että Amerikan aseiden- ja sotatarvikkeiden vienti on lisääntynyt tällä hetkellä. Sunday Timesin kirjeenvaihtaja reportteeraa, että Vientianen lentokenttä on täynnä amerikkalaisia transporttikoneita, jotka säännöllisesti kuljettavat uusia aselähetyksiä ja ammuksia Laosiin. Trokikuormittain aseita ja välineitä saapuu virtanaan Etelä-Vietnamista ja Thaimaasta Laosiin. Uusia Amerikan sotilasasioiden neuvonantajia saapuu jatkuvasti maahan.

Samaan aikaan Laosin kuninkaalliset virkailijat ovat jälleen ryhtyneet rankaisutoimenpiteisiin maan patrioottisia voimia, kansaa vastaan. Rankaisuretkikunta syyskuun lopussa, kuten on saatu tietää, poltti 19 kylää Suong Prabangin maakunnassa.

Kostotoimenpiteitä harjoitetaan kautta koko maan. Tiedoitetaan, että Laosin viranomaiset suunnittelevat saattaa sotaoikeuteen ryhmän Pathet-Laon johtajia, niiden mukana prinssi Souphanouvongin.

Laosin patrioottiset voimat ja koko kansa vastaavat taantumuksellisten fasistiseen terroriin jännittämällä partisaanitaistelua ja sulkevat rivinsä. On vaikea löytää Laosista paikkakuntaa jossa ei vihattaisi Sananikonen klikkiä, joka toimii meren takana olevan vieraan vallan lakeijana.

Tilanne Laosissa jännittyy päivä päivältä. Syy tähän on Sananikonen ja länsivaltain eräät hyökkäävät piirit, joita ei tyydytä kansainvälisen ilmapiirin parantuminen senjälkeen kun Hrushtshev teki historiallisen Yhdysvaltain matkan.

Maanalainen Moskova laajenee

Moskova. — Moskovassa rakennetaan parhaillaan useita maanalaisia tunneleita jalankulkijoita ja autoja varten kaupungin keskeisillä liikenneväylillä. Tällaisia tunneleita rakennetaan mm. Majakovskin aukiolle, Ohotnyi radalle sekä Sokolin metroaseman luo Leningradin valtatien alle.

Näiden suurten tunneleiden tarkoituksena on helpottaa liikenneongelmia kaupungin kaikkein vilkkaimmin liikennöidyissä kohdissa. Samaan aikaan rakennetaan uusia väyliä maanalaisen rautatien asemalle ja Sokoliin.

Vuoteen 1965 mennessä rakennetaan Moskovaan kaikkiaan 14 jalankulkijain ja 13 autotunnelia kaupungin eri osiin.

Pari päivää sitten suoritettiin koeajo Moskovan metron uudella osalla, joka johtaa eteenpäin Lomonosovin yliopiston ja Kutuzovin asemilta. Uusi pääteasema on saanut nimensä Fili asutuksen mukaan, johon maanalainen johtaa. Viimeisellä 2 kilometrin pituisella osuudella metro kulkee maan päällä kahta lyhyehköä tunnelia lukuunottamatta. Uusi Filin asema avataan yleisölle lokakuun vallankumousjuhlien yhteydessä.

Budapestissa toimiva Itä-Saksan lähettiläs meni tehtaaseen työhön

Bonn. — Budapestissa toimiva Itä-Saksan lähettiläs Walter Vesper meni työhön erääseen Budapestin terästehtaaseen puoleksi päiväksi tarkoituksella voimistuttaa Itä-Saksan ja Unkarin ystävyyttä, sanottiin Budapestin radiotiedoissa maanantaina. Uutisen mukaan 20 muuta lähetystön työntekijää meni työhön hänen mukanaan. He työskentelivät yhden työvuoron ajan.

Maanjäristys Algeriassa

Algiers. — Täällä tiedoitettiin tiistaina, että noin 50 mailia täältä lounaaseen voimakas maanjäristys hajoitti useita rakennuksia viime lauantaina. Monta sataa henkilöä joutui sen johdosta kodittomaksi.

PALJON ILKITYÖTÄ ST. CATHARINESISSA

St. Catharines. — Ensimmäinen halla oli täällä vasta 9 pnä, vaikka lunta satoi jo pari päivää aikaisemmin.

Työttömyys on hyvin suuri tälläkin alueella joten olisi suotavaa, että sieviä ilmoja kestäisi kauan. Ymmärrettävä on, että kaikki jotka voivat nauttia työttömyysvakuutuksesta, niin eihän se riitä lämmitysaineen ostoon. Jos eivät ole onnistuneet työssä ollessa säästämään, niin jäävät nyt ilman lämmitysaineita. Mutta miten tulevat toimeen ne, joilla ei ole ollut tilaisuutta tehdä työtä edes niin paljon, että olisivat saaneet edes määrätyn määrän työttömyysvakuutusmerkkejä kirjaansa, että olisivat oikeutettuja nauttimaan työttömyysvakuutuksesta. Uskon, että siitä johtuukin se suuri rikosten määrä, mikä merkitsee että jatkuvasti on tapahtunut useita sisäänmurtoja, joista saamme lukea päivälehdestä. Täällä on myös tehty kaikenlaisia ilkitöitä varsinkin koulujen yhteydessä. Ikkunoita on rikottu suuri määrä ja on sotkettu kirjallisuutta. Sellaiset ilkityöntekijät pitäisi ensiksi saada pidätetyksi, sillä heidän aiheuttamat vahingot joutuvat veronmaksajain maksettavaksi.

• • •

Weller Parkin haalilla esitetään kaksi elokuvaa marraskuun 22 pnä, eli sunnuntaina iltapäivällä. Toinen näistä filmeistä on viime kesänä liitto- ja laulujuhlille valmistettu filmi. Toinen on Neuvostoliiton urheilua ja voimistelua kuvaava filmi. Siis toivotaan suurta osanottoa.

• • •

Viime kokouksessa keskusteltiin lahjavoittotanssien järjestämisestä. Tämä tilaisuus päätettiin pitää kuluvan talven aikana ja lippuja ajateltiin lähettää ympäri Canadan myytäväksi. Tarkoituksena on saada kaikki meidän haalia vastaan olevat lainat maksettua mahdollisimman pian. Tätä asiaa kehittämään valittiin kolmihenkinen komitea. Alkääpäs unohtako tehtäväänne, sillä nyt olisi aika viedä asiaa eteenpäin suurella kiireellä.

Bingotilaisuus pidetään 28 pnä marraskuuta kello 8 illalla. Pankaa nyt jo muistiin edellä mainittu ilta.
— Hilda.

PORT ARTHURIN KUULUMISIA

Port Arthur. — "Syntipukki" tulee lauantaina, tk. 21 p. tänne CSJn osaston haalille. Sen nolaluulaiset näyttelijät vakuuttavat, ettei iloa puutu sinä iltana. Sieltä päin ei montakaan katsojaa enää tule, koska haalin täydeltä kotoista esitystä katseltiin, mutta Port Arthurin ja tämän ympäristön väki saa nyt katsella tämän kerran täällä.

Jos ei kuka etukäteen pilettiä saa, niin kyllä ovella myydään. Terve näkemiin!

• • •

Osuustoiminnallinen leivosten myynti alkaa kello 10 aamulla ja jatkuu kello 5 iltapäivällä ensi lauantaina, marrask. 21 pnä International osuusliikkeen Port Arthurin kaupassa. Tällä kertaa sen toimeenpanevat Canadian Congress of Women-touhukkaat emännät. Sen yhteydessä nostetaan lahjavoittona erikoinen tyyny, joka on kulkenut tänne Neuvostoliitosta saakka.

• • •

Viime keskiviikkona kuoli täällä 80 vuotias Carl Majanen, joka oli elänyt Alppilassa farmarina 45 vuotta ja nyt kuollessaan oli Port Arthurissa vanhainkodissa. Hän oli syntynyt Suomessa ja saapui tänne 50 vuotta sitten. Nuorempana oli hän osallistunut järjestötoimintaan ja oli vakava edistyksellisten lehtien kannattaja.

• • •

CSJ:n Port Arthurin osaston kokouksessa keskusteltiin talvitoiminnan suhteen, vaan käytännöllisesti jäivät talven suunnitelmat ensi kokoukseen. Mutta syyskauden toiminta vuoden loppuun saatiin nyt kuitenkin melkein selväksi. Yleisiä tilaisuuksia ovat: elokuvaesitykset, Nolaluun vierailu, tämän kuun ajalla ja joulukuussa naisten varaama näytelmä, Kaiku-kuoron konsertti, Iskun jouluhumut y.m. Harjoittelun alaisena on ooppera "Ajan Laulu".

Päätettiin hankkia haaliin uusi lämmityslaitos, vaihtaen nykyinen uudistuksia vailla oleva kivihiililämmitys uuteen kaasulämmitykseen. Kun tämän vuoden verot oli maksettu, niin vieläkin oli vaikeaa pidättää suuttumusta noin kuuden sadan dollarin ylimääräisen menon takia mutta sitä päättävämmin velvoitettiin virkailijat viemään eteenpäin vetoomustaistelua liian korkean omaisuustaksoituksen laskemiseksi. Kokouksen jälkeen vetoomusoikeuden käsittelyn tuloksena voidaankin sanoa, että taistelun kautta saatiin 25 prosentin alennus, joka merkitsee useiden satojen dollarien alennusta ensi vuoden veroissa sittenkin vaikka milliä hiukan nostetaan. Kuitenkaan ei katsota olevan mitään syytä veromillin nostamiseen yhdysvaltalaisten rahamiesten hyväksi, vaan on valtuuston katsottava kaupungin väestön etuja ja vältettävä verojen nostaminen.

• • •

Lausumme onnittelumme Aino Pirskaselle onnistuneessa taistelussa kansalaisoikeuksien saamisessa. Olemme jatkuvasti korostaneet, että avoimella ja peräänantamattomalla asiansa esittämisellä on aina ollut parhaat tulokset ja varsinkin nyt pitäisi uusia hakemuksensa kaikkien sellaisten, joilta on aikaisemmin evätty paperien saaminen jonkinlaisen ulkopuolisen sokaroimisen tuloksena. Miss Pirskasen näyttämä tie on avoinna. — ATH.

PETER A. VESA
B. A., LL. B.
Barrister, Solicitor, Notary
SUOMALAINEN LAKIMIES
PUH. HO. 3-3392
1028 Danforth Ave., Toronto

Kesäkauden alennetuilla hinnoilla
tarjoamme asiakkaillemme hiushoitoa, kasvo-, käsi-ja jalkähoitoa, ripsien ja kulmien värjäystä sekä sauna ja hieronta.
SUOMALAINEN PALVELU
GAY PAREE Beauty Salon
Puhelin LE. 1-6301
551 A Bloor St. W., Toronto, Ont.

S.C.A. Urheiluliiton virkailijoiden osoitteet:

Puheenjohtaja: Jack Karvonen
16 Chamberlain Ave.
Puhelin OR. 4227
Toronto Ontario

Sihteeri: Paavo Vaurio
49 Hiawatha Rd., Toronto 8, Ont.
Puhelin HO. 6-8815

Rahastonhoitaja: Allan Hilbury
488 Brock Ave., Toronto, Ont.
Puhelin LE. 5-1054

LIITON NAISJAOSTO
Elsie Jokinen
21 Granlea Road, Willowdale, Ont.
Puhelin BA. 1-1489

LIITON HIIHTOJAOSTO
Puheenjohtaja: Unto Penttinen
38 St. Lawrence St., Sudbury, Ont.

Joulutervehdys

VAPAUDEN JOULUNUMEROON joka ilmestyy joulukuun 15 päivänä

Canadan suomalaisilla on otollinen tilaisuus Vapauden joulunumeron palstoilla toivottaa HAUSKAA JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA YSTAVILLEEN JA TOVEREILLEEN

Tervehdysten hinnat ovat seuraavat: **8 pisteen kirjasimella 25c, 10 pisteen 50c ja 12 pisteen kirjasimella $1.00. Erikoiskehyksessä oman onnentoivotuksen kanssa $2.00.**

Kerääjän nimi ____________________

Paikkakunta ____________________

NIMI	$	c

LUOKITELLUT ILMOITUKSET

HALUTAAN
NAINEN KAUPPA-APULAISEKSI, omattava kokemusta ruoka- tai vaatetustavara alalla. Lähemmin: puhelin OX. 2-3514, Chas Jacobson, R.R. 1, Copper Cliff, Ont.

LÄÄKÄRI JA KIRURGI
DR. L. HOOEY
Puh. OS. 3-3695 Kotiin OS. 5-6729
Medical Arts rakennuksessa
280 Cedar St., Sudbury

KAUNIITA KUKKIA . . .
uudessa Suomalaisessa
KUKKAKAUPASSA
HELVI'S FLOWER HOUSE
Puh. OS. 5-5251
146A Cedar St. Sudbury

NÄYTTEELLÄ UUDET
1960 FALCON
(UUTUUS PIKKUAUTO)
ja
FORD AUTOT
Ihmeellisen sirot mallit ja erikoisuudet
Suomalaisia myymämiehiä
McLEOD MOTORS
& Equipment Limited
65 LARCH STREET
Puhelin OS. 3-9501
SUDBURY

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Bingopaartit Finnish-haalilla ensi torstaina alkaen kello 7.30 illalla.

Lasten ohjelmaharjoitukset pikkujoulujuhlaa varten ensi torstaina Finnish-haalilla kello 5.30 illalla. Lasten vanhempia kehoitetaan lähettämään lapsiaan näihin harjoituksiin.

Työn Puiston sauna avoinna joka keskiviikko, lauantai ja sunnuntai kello 1—11 ip.

MRS. HILDA TUORI SAIRAALASSA

Mrs. Hilda Tuori on Memorial-sairaalassa saamassa hoitoa. Hän on viidennessä kerroksessa huone no. 518:ssa ja voi ottaa vastaan vieraita. Toivottavasti tuttavat käyvät häntä tervehtimässä.

Pat's Barber Shop
HUOLELLINEN TYÖ
MUUTTANUT
7 CEDAR ST., SUDBURY
Viinakaupan vieressä

Sudbury Footwear
Ensiluokkainen kenkien korjaamo
Suutari KAHILA on nyt palveluksessamme
BILL GRODECK, omist.
21 Larch King Edward rakenn.

$ — 345 MK
Toimitetaan rahaa nopeasti kauttamme Suomeen sekä ostetaan markkoja Suomesta ja
VAIN $3.25
maksaa 2 paunan Blue Ribbon kahvipaketit (peltikannuissa) kauttamme Suomeen.
K. Saarinen, 305 Bay St.
(Matt's Bakery) Port Arthur
(Sept. 8 to Dec. 15)

HUOLELLISTA KENKIEN KORJAUSTA
. . . joka säästää Teille rahaa
MÄKI SHOE REPAIR
SUOMALAINEN SUUTARI
116 Elm St. E. Apteekin alla Sudbury

Ikkunat ja ovet erikoisalamme
Nykyaikaisilla koneilla varustetussa verstaassamme kykenemme valmistamaan kaikenkokoisia PUISIA IKKUNOITA JA OVIA sekä niiden KEHYKSIÄ. Välitämme myös valmiita sisä- ja ulko-ovia kohtuullisin hinnoin.
Varastossa:
Kaksinkertaisia ikkunoita (5 vuoden takuu)
Penelyte ja Barclay pöytälevyjä
Metallireunustaa
Vaneerilevyjä
Lattialevyjä
Saranoita ja lukkoja
Maaleja ja vernissaa
"Thix Jelled" uutuusmaali on
Mainiota kaikenlaisiin pintoihin sisällä eli ulkona. Kokeilkaa tänä keväänä. Nopeasti kuivavaa ja helppoa maalata. — Ei tipu pensselistä.
SUDBURY PLANING MILL
D. G. Hromlak, omist.
Puh. OS. 5-6771, ill. OS. 3-9055 11—19 GINO ST., Copper kadun päästä ylös. — SUDBURY, ONTARIO

TASKUKALENTERI VUODELLE 1960
ON NYT ILMESTYNYT
125 sivua. — Entinen halpa hinta, ainoastaan 50¢
Vapaus-kustannusliikkeen kustantamana on ilmestynyt Taskukalenteri ensi vuotta varten. Taskukalenterissa on nyt kuten aina ennenkin paljon tärkeitä tietoja eri aloilta, sellaisiakin, joita on yhtäkkiä vaikea löytää muista lähteistä. Työttömyysvakuutuslakiin ja vanhuudeneläkelakiin tehdyt muutokset on huomioitu. Muistiinpanotilaa on vähennetty, koska kalenteriin on otettu joku määrä ilmoituksia.
Hankkikaa itsellenne mainio tietokirja Taskukalenteri, joka on tullut hyvin suosituksi Canadan suomalaisten keskuudessa ja täyttää vuonna 1960 laajan ystäväpiirinsä toivomukset.
SISÄLTÖLUETTELO
Kalenteriosa / Mikä on bushelin paino
Tärkeimpiä tapahtuvia vv. 1958-59 / Liikkuvat juhlapäivät
Postimaksut / Rata- ja kenttäurheilun ME:t
Ontarion yleinen sairaalavakuutus / Rata- ja kenttäurheilun OE:t
Vanhuudeneläkelaki / V. 1956 olympialaisten voittajat
Työttömyysvakuutus / V. 1956 talvikisojen mestarit
Maailman pisimmät joet / Marjakuu
Maa, aurinko ja kuu / Epämurtolukujen muuttaminen kymenmurtoluvuiksi
Korkeimmat rakennukset / Suurimmat nyrkkeilyottelutulot
Kiertotähdet / Maailman meret
Lämpömittarit / Paljonko kello on
Lailliset juhlapäivät / Korkeimmat vuoret
Maailman pisimmät tunnelit / Vaatteiden ja kenkien numerovertaus
Canadan mittoja ja painoja / Laskuohjeita
Mittojen vertailua
Tilavuusmittoja
Myönnämme 15% alennuksen kaikille, jotka tilaavat Taskukalenteria 6 kpl. tai enemmän. Taskukalenteria postitetaan juuri tällä hetkellä asiamiehille, mutta jos ei paikkakunnallanne tai työmaallanne ole asiamiestämme, kirjoittaka välittömästi osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

RITARI AGENCIES LTD.
VAKUUTUS- JA MATKAILUTOIMISTO
7 Cedar St. Sudbury Puh. OS. 5-5685

Sudburysta tulee 75,000 asukasta käsittävä kaupunki

Ontarion kunnallislautakunta tiedoitti maanantaina, että se on tehnyt päätöksen Sudburyn kuntien liitoskysymyksestä. Päätöksen mukaan liitetään puolet Neelonin kunnan länsiosa, McKim township, Froodin, Stobien kaivokset sekä Incon Murrayn kaivos sekä Falconbridgen McKimin kaivos Sudburyyn. Copper Cliffiä ei kuitenkaan yhdistetä Sudburyyn, joka merkitsee suurta verojen menetystä Sudburyn asukkaille.

Yhdistyminen tapahtuu virallisesti tammikuun 1 pnä. Joulukuun 23 pnä nimitetään uuden kaupungin pormestarin ja valtuuston ehdokkaat ja kunnallisvaalit toimitetaan tammik. 2 p. Silloin toimitetaan myöskin pormestarin ja kontrollilautakunnan vaalit.

Yhdistymisen jälkeen Sudburysta tulee kooltaan kuudes kaupunki Ontariossa.

Ontarion kunnallislautakunta ilmoitti myöskin, että kouluille annetaan sama avustusraha kuin mitä niille onaikaisemmin annettu.

McKimin ja Neelon-Garson kunnallislautakunnilla on oikeus päättää asioistaan siihen saakka kun virallinen yhdistyminen tapahtuu.

Ensi torstaina "tuolibingopaartit" Finnish-haalilla

Sudburyn touhukkaat emännät ovat päättäneet järjestää Finnish-haalille bingopaartit, josta saatavat tulot tullaan lahjoittamaan Beaver Laken uuden haalin tuolirahastoon. Toivottavasti silloin saadaan paljon pelaajia koska tulot tullaan käyttämään näin hyvään tarkoitukseen.

Emännät haluavat myöskin hoksauttaa, että bingopalkinnot ovat tervetulleita. Saapukaa joukolla pelaamaan bingoa. Paartit alkavat kello 7.30 illalla.

Sävel-kuoron laatikkopäivällinen ensi sunnuntaina

Sävel-kuoron toimesta järjestetään laatikkopäivällinen ensi sunnuntaina Finnish-haalille. Yleensä tiedetään, että kun Sävel-kuoro järjestää jonkin tilaisuuden, niin sellainen varmaankin tulee olemaan hyvä. Nyt voidaan varmuudella luottaa, että ensi sunnuntaiksi järjestetty tilaisuus tulee olemaan hyvä ja kannattaa mennä silloin syömään hyvä laatikkopäivällinen.

Ruokaa ruvetaan tarjoilemaan puolelta päivältä lähtien ja iltapäivän voi kuluttaa seurustelussa ja voi osallistua santapussin heittoon sekä muihin seurapeleihin.

Väärennetty kirje avoin provokatio

Viime viikon loppupuolella levitettiin Sudburyssa ja ympäristöllä kirjettä Kommunistipuolueen Sudburyn piirikomitean nimessä, joka oli väärennetty. Tämän johdosta Kommunistipuolueen Sudburyn piirikomitea on julkaissut seuraavan lausunnon:

Kommunistipuolueen Sudburyn piirikomitea jyrkästi kieltää olevansa missään tekemisissä sen väärennettyyn kirjeeseen, joka meidän nimissä provokaattorisesti on levitetty ja jossa oletetaan että me olemme sekaantuneet Mine-Millin osasto 598 asioihin.

Meidän puolueemme ei sekaannu ammattiunioiden sisäisiin asioihin, kuten eräät toiset järjestöt sekaantuvat täällä osasto 598 osaston vaaleihin.

On valitettavaa se kun yritetään jakaa Incon työläisiä hämmästyttävällä kommunistikysymyksellä, jonka tarkoituksena on saattaa sekavuutta Sudburyn kaivostyöläisten keskuudessa ja siten hajoittaa unio.

Me vetoamme kaikkiin rehellisiin ja vakaviin ihmisiin suhtautumaan näihin vuoren korkuisiin valheisiin halveksivasti sillä niiden tarkoituksena on työväenliikkeen hävittäminen ja siksi ne todellisuudessa tarvitsevat vain tämän osakseen.

Pioneer Manoria laajennetaan

Sudburyn vanhainkotia Pioneer Manoria laajennetaan niin että 28 vuodetta lisätään laitokseen. Vanhainkodin sihteeri George Turner sanoi viime viikon lopulla, että ensimmäinen rahaerä on saatu ja sen avulla on jatkettu näisten puolista rakennusta, joten 28 naista voidaan ottaa lisään vanhainkotiin.

Uudessa rakennuksessa on seitsemän huonetta lisää ja kussakin huoneessa on neljä vuodetta.

Lisärakennuksen rakentaminen tuli maksamaan $91,308.

Yhdistynyt Kirkko suunnittelee yliopistoa Pohj.-Ont.

Sudburyn Yhdistyneen Kirkon kokouksessa viime viikon lopulla päätettiin kerätä varoja yliopiston rakentamiseksi Pohjois Ontarioon. Noin 300 pappia ja maallikkoa osallistui Yhdistyneiden Kirkkojen kokoukseen Memorial-haalissa viime viikon lopulla.

Tähän mennessä 12 kirkkoa on luvannut kerätä $575,000 yliopiston rakennusrahastoon. Sopimuksen mukaan tämä summa rahaa tullaan keräämään seuraavan kolmen vuoden aikana.

St. Andrewsin kirkon pappi tri Lautenslager sanoi, että Yhdistyneitten Kirkkojen tällä alueella täytyy kerätä yli miljoona dollaria ennenkuin voidaan ryhtyä rakentamaan yliopistoa. Hän oli sitä mieltä, että ensimmäisen miljoonan kerääminen aiheuttaa suuria vaikeuksia.

Longlakelaisilta kaunis lahjoitus sairaskomitealle

Suomalaisen sairashuoltotyön hyväksi Sudburyn piiri:ssä saapui viikon alussa CSJ:n Sudburyn osaston sairashuoltokomitealle hyvä lahjoitus mistä asianomainen komitea pyytää kiittää sikäläisiä kansalaisamme.

Nikkelialueen suomalaisten sairashuoltotyön hyväksi oli viime sunnuntaina järjestetty Tili ja Vic Hännisen kotiin erikoinen bingotilaisuus, mistä saadut varat — $40.00 — lahjoitettiin mainitulle toimikunnalle joka on vuosia tehnyt yleistä tunnustusta saanutta työtä tällä alalla.

Myös mrs. Elli Björkman on lahjoittanut suomalaisen sairashuoltotyön hyväksi $1.00.

Toimikunnan puolesta vieläkin kiitos lahjoittajille.

Ornitopteri lentää kuin lintu

Tieteen ja tekniikan viime saavutusten ansiosta on voitu entistä tarkemmin tutkia lintujen lentotaidon lakeja sekä löytää keinot sen jäljittelyyn. Uudenaikaisista muovialaineista voidaan valmistaa erittäin keveitä ja lujarakenteisia siipiä. Neuvostoliitossa on eräiden muinaisuudet suovat ornitopterille mahdollisuuden kuljettaa pienemmän moottorin avulla raskaita kuormia.

Ornitopteri voi nousta ilmaan ilman vauhdin ottoa sekä laskeutua kohtisuoraan maahan. Tämä on lentoturvallisuuden tärkeimpiä tekijöitä. Ornitopteri ei tarvitse lentokenttää ja voi täysin turvallisesti liitää maahan kuin lintu jyrkän kallion reunalta tai rakennuksen katolta, mitä ei voi tehdä edes laskuvarjolla. Ornitopterilla lennettäessä ei ole lainkaan olemassa vauhdin hidastumisesta johtuvaa onnettomuuden vaaraa. Tällainen liikkuväline ei myöskään joudu kierresyöksyn vaaraan.

Ornitopterien taloudellisuus ja turvallisuus tekee mahdolliseksi kehittää niistä uusi ilmaliikenteen joukkokuljetusväline. Siitä voi kehittyä yhtä yleisesti käytetty väline kuin on polkupyörä tai moottoripyörä.

Vuoden alussa kokoontui Moskovassa ornitopterilentoja käsittelevä tieteellis-teknillinen konferenssi, joka käsitteli ornitopterin kehittämistä ja rakentamista koskevia kysymyksiä. On onnistuttu selvittämään liikkuvien siipien liikkeellepanevan voiman synty. Liikkuessaan siipi synnyttää ilman imuliikkeen. Lisäksi siivessä syntyy eräänlainen vibraatiotila, joka lentokoneissa voi aiheuttaa koneen tuhoutumisen, mutta ornitopterille on päinvastoin erittäin tärkeän nostovoiman.

Tutkimuksista saadut tulokset ovat innoittaneet asianharrastajia rakentamaan ornitoptereita sekä kokeilemaan niillä lentoa. Kokeilut tapahtuvat kahdella linjalla: toiset rakentavat lentolaitteita, joissa liikkeellepanevana voimana ovat ihmisen käsi- tai jalkalihakset, toiset käyttävät moottoreita.

Ensimmäisen varsinaisen ornitopterin rakensi Neuvostoliitossa suunnittelija Vladimir Tatlin köynnöksistä ja valaanluusta. Hänen valmistamansa siivet osoittautuivat erittäin tehokkaiksi.

Äskettäin esitti keksijä Sierebrjakov-Zebrikov Leningradin lähettyvillä Sestroretskissa lentolaitteen, jossa siipiä liikutettiin jalkalihaksilla. 4—6 m/sek tuulessa hän lensi pieneltä korokkeelta 10 metrin matkan. Toinen keksijä Boris Grabovski konstruoi laitteen, joka oli ornitopterin ja helikapterin yhdistelmä ja jossa käytettiin lihasvoimaa. Hän nousi sen avulla omin voimin ilmaan sekä lensi 15 metrin matkan.

Suurta huomiota Neuvostoliitossa kiinnitetään moottorilla varustetun ornitopterin kehittämiseen. Vuonna 1954 lennätti suunnittelija Aleksander Montskov rakentamaansa laitetta, jolla oli liikkuvat siivet. Sen siivet liikkuivat joustavasti ilmakompressorin "varaamien" tuulenpuuskien voimalla. Tämän kokeilun nojalla voitiin ratkaista monet moottorikäyttöisen ornitopterin rakentamista koskevat pulmat. Vuonna 1957 Odessassa kokeiltiin Grigori Smirnovin pneumaattista ornitopterimallia. Tämä lähes 6 kg painoinen laite nousi 15 metrin korkeuteen, lensi vaakasuoraan ja osoitti hyviä liito-ominaisuuksia.

Ornitopteri on vielä kehitysvaiheessa, mutta kokeiluja suoritetaan eri puolilla Neuvostoliittoa. Asianharrastajat kokeilevat erilaisia menetelmiä — kevyitä selässä kannettavia moottoreita, polkupyöräsysteemiä, moottoripyörämoottoreita y. m. Ornitopterikomitea saa runsaasti kirjeitä eri puolilta maata. Komitealla on myös kiinteät yhteydet vastaaviin laitoksiin Englannissa, Tshekkoslovakiassa, Puolassa, Saksan Demokraattisessa tasavallassa j. n. e. Eikä kulu enää pitkää aikaa, ennenkuin suunnittelijain yhteiset ponnistelut johtavat toivottuihin tuloksiin.

NL:n pareiteollisuuden edustajia Canadaan

Ottawa. — Täällä tiedoitettiin maanantaina, että Neuvostoliiton paperiteollisuuden 11 edustajaa saapuu Canadaan vierailulle ensi keväänä. He tulevat vierailemaan täällä neljän viikon ajan.

Canadian International Paper Companyn tutkimustyön johtaja Geoffrey D. Hughson sanoi, että neuvostoliittolaiset tekevät tänne vastavierailun. Mr. Hughson kuului siihen yhdeksän henkilöä käsittävään Canadan edustajistoon, joka vieraili äskettäin Neuvostoliitossa.

KYSYMYKSIÄ JA VASTAUKSIA TYÖTTÖMYYSVAKUUTUKSESTA

Työttömyysvakuutusta koskevat säädökset ovat varsin monimutkaiset ja sen johdosta työttömäksi joutunut henkilö usein joutuu tiedustelemaan vakuutuksen saannin ehdoista.

Aika ajoittain työttömyysvakuutuslaitos julkaisee sille esitettyjä kysymyksiä ja vastaukset niihin. Kuka tahansa asiaan kiinnostunut henkilö voi tiedustella vakuutusasioista työttömyysvakuutuslaitokselta. Suomalaiset voivat myös kääntyä Vapaus-lehden puoleen ja koetamme hankkia tiedustelunne oikeat vastaukset.

* * *

Kysymys: Jos kalastan hummereita toukokuun 1 päivästä heinäkuun 1 päivään, onko minun maksettava työttömyysvakuutusmaksuja. Minulla on hyvä työ talvikuukausien aikana eikä minulla ole tilaisuus nauttia työttömyysvakuutuksesta.

Vastaus: Sellainen henkilö, joka tavallisesti ei saa elantoansa vakuutuksen alaisesta työstä ja joka osallistuu kalastukseen enintäin 20 viikkoa vuodessa voi olla maksamatta työttömyysvakuutusta, mikäli kalastus on kysymyksessä. Tätä varten on täytettävä "Declaration of Inconsiderable Employment". Näitä kaavakkeita, joiden numero on 587A saa vakuutustoimistosta ja täytetty kaavake on jätettävä työnantajalle.

Kysymys: Katkaisen polttopuita ja tukkeja ja nämä tavarat myydään markkinoilla. Onko työnantajani järjestettävä minulle työttömyysvakuutuksen turvan?

Vastaus: Jos työskentelette farmarille, niin te ette ole oikeutettu saamaan työttömyysvakuutusmerkkejä. Mutta jos teidän työnantajanne ei ole farmari vaan harrastaa metsätoimintaa siinä mielessä, että vaikka hän olisikin farmari, niin hänen on harrastettava metsätoimintaa liikeyrityksenä. Tässä tapauksessa hyvin mahdollisesti te saisitte työttömyysvakuutusmerkit. Asiasta olisi parempi tiedustella paikallisesta työttömyysvakuutustoimistosta.

Ympäri maailman lennon SAS:n koneella erikoisuutena itsenäinen matkustaminen

Perustuen siihen teoriaan, että mikä tahansa on matkustamisen aikaa, Scandinavian Airlines System on kehittänyt laajakantoisen matkustusohjelman, joka nauraa kalenterille. Tämä ohjelma tunnetaan nimellä "Maailman matkustamisen aarreaitta" ja on suunniteltu parantamaan juuri matkustamisen halun — olipa sitten kuinka pieni ja minkä aikaan vuodesta tahansa.

Jos teillä on vakavat matkustamisenoireet niin SAS kehoittaa teitä yhtymään maailman matkaan lentoteitse — tämä onkin kultainen mahdollisuus tutustua maapalloon ja silti samalla voitte nauttia itsenäisestä matkustamisesta. Teille varataan kaikki mahdollisuudet järjestää matkanne mutta jostain teidän on tehtävä lähtönne ja siitä syystä kehoitamme teitä alkamaan maapalloa kiertävän matkanne lentämällä ihanaan ja vieraanvaraiseen Kööpenhaminaan, joka on pohjois-Euroopan huvikeskus. Sieltä voitte jatkaa matkaanne Roomaan eli "ikuiseen kaupunkiin" ja sieltä Ateenaan joka on länsimaailman kehityksen kehtona. Lähi-idässä voitte myöskin käydä Cairossa, missä muinaisajat yhtyvät nykyaikaisuuteen ja pyramiidit ovat jääneet muistoksi suuresta entisestä kulttuurista. Avatkaa sfinksin salaisuuden ja tutustukaa Raamatun maihin, joista kolme uskontoa on päässyt alkuun.

Seuraava pysäkki voisi olla Karachissa, joka on Pakistanin kukoistava pääkaupunki, ja sitten voisitte tutustua Intian suuriin kaupunkeihin — Delhi, Benares, Kalkutta ja Agraan, missä sijaitsee kuuluisa Taj Mahal. Sitten voisitte jatkaa matkaanne Kauko-Itään — Bangkokiin, Baliin, Indonesiaan Manilaan ja Hong Kongiin — jättäen Japanin viimeiseksi paikaksi. Te voitte nauttia "sukiyaki" ateriasta Tokiossa palveluksesta huolehtiessa kuuluisat "geisha" tytöt, te voitte nauttia "kabuki" tanssijoista Kyotossa ja voitte nähdä Fuji-vuoren ja lempeän Hakone järven. Ja ennenkuin nousette lentokoneeseen palataksenne Yhdysvaltoihin, te voitte lisätä muistoesineiden joukkoon kaikenlaisia hienoja silkkejä ja käsitöitä, joita löydätte halvoilla hinnoilla Tokion Ginza kadulta.

Te voitte järjestää niin, että maksatte tästä 40-vuorokautta kestävästä maailman matkasta vasta jäljestä päin SAS:n maksusuunnitelman mukaisesti — käteisellä on maksettava vain $235 ja loppuosuuden maksuista voi maksaa kuukausittain vaikka 24 kuukauden ajalla.

Sai "palkkionsa"

Lockport, N. Y. — Mrs. Jeanne E. Spaulding valitteli täällä poliisiviranomaisille, että Walnut street on autohurjastelijain taivas.

Poliisit järjestivät tutkalaitteensa kadulle ja pidättivät useita liian nopeasti ajaneita autoilijoita — mukaan lukien mrs. Spauldingin. "Se oli aivan oikein minulle", sanoi mrs. Spaulding maksaessaan tiistaina $10.00 sakon.

SÄVEL-KUORON
LAATIKKO-PÄIVÄLLISET
FINNISH-HAALILLA
SUNNUNT. TK. 22 PNÄ
alkaen kello 12 päivällä
Kymmeniä herkullisia laatikoita
Aikuiset 85c — Lapset 40c
Syönnin jälkeen SEURAPELEJÄ
Tervetuloa nauttimaan!

KIITOS

Kaunlit kiitokset kaikille, jotka saavuitte yllättäen meidän kotiimme marraskuun 8 p. 1959. Kiitos arvokkaasta lahjasta ja kaunista kahvipöydästä. Kiitos illan emännille sekä homman alkuunpanijoille. Kiitos kaikille osanottajille. Kiitollisuudella teitä kaikkia muistaen,

ISABEL JA EELI MYLLYKANGAS
Wahnapitae Ontario

NEUVOSTOLIITTO HALUAA LISÄTÄ TURISTILIIKENNETÄ LÄNSIMAISTA

Toronto. — Neuvostoliiton Intouristin brittiläis-amerikkalaisen jaoston johtaja Vladimir I. Babkin sanoi täällä viime tiistaina, että Neuvostoliiton ja länsivaltain välillä vallitsee nykyään parempi yhteisymmärrys ja vallinnut pelko sekä epäilys ovat sen johdosta hävinneet.

Hänen mukanaan oli Intouristin apulaispäällikkö N. Bondarev ja Dmitri Mazarov. Heidän matkansa tarkoituksena on lisätä turistiliikettä Neuvostoliittoon.

V. 1958 kävi Neuvostoliitossa 5,000 turistia länsimaista, mutta kuluvana vuonna nousee turistien määrä näistä maista yli 12 000, sanoi Babkin. Vain noin 300 canadalaista teki turistimatkan Neuvostoliittoon viime vuonna.

"Meistä tuntuu, että meillä on paljon mielenkiintoista näkemistä", sanoi hän. "Meillä on paljon teattereita, balettinäytöksiä, nukketeattereita, sirkuksia, urheilukilpailuja, kuten jääkiekkokilpailuja sekä jalkapallopelejä. Meillä on vakituinen teollisuus- ja maatalousnäyttely.

"Länsimaalaiset tavallisesti ajattelivat, että maamme on kuuluisa vain votkasta ja kaviaarista, mutta nyt he tietävät, että me olemme kansa, joka on lähettänyt maan satelliitteja ja raketin kuuhun. Me olemme ylpeitä teknillisistä saavutuksistamme . . . ja me haluamme näyttää turisteille mitä me olemme tehneet."

Babkin sanoi, että monta uutta hotellia on rakenteilla 16 suurimmassa Neuvostoliiton kaupungissa ja motelleja on rakennettu teiden varsille.

Hän sanoi, että turistit saapuvat tavallisesti 10 päivän taikka viikon oleskeluluvalla, mutta voi saada olla kuukauden taikka kaksikin ja sitä varten Intourist hankkii oleskeluluvan tunnissa taikka kahdessa.

"Moskova ei enempää kuin muutkaan Neuvostoliiton suurimmat kaupungit halua mainostaa yöklubeja", sanoi Babkin "mutta baarit avataan kello 8 aamulla ja suljetaan 1.30 aamulla. Ruokaa ja juomia saa halvalla ja matkakustannukset ovat kohtuulliset."

RAAKIMUS

Eräs topakka vaimo antoi lakkaamatta nuhteita vaiteliaalle tohvelisankari-aviomiehelleen: "Äläkä istu siinä kädet peitettynä taskuusi, heristellen minulle nyrkkiäsi! huudahti vaimo.

RULLATIKETTEJA
Sopivia käyttää iltama-, juhla- ja tanssitilaisuuksien ovi- ja ravintolalippuina.
VARASTOSSAMME ON:
"ADMIT ONE",
10c, 20c, 50c, 75c, ja $1.00 lippuja
KUSSAKIN RULLASSA ON 2000 LIPPUA.
Hinta $1.25 rulla
MYÖSKIN ON SAATAVANA
KAKSOISRULLA
missä on "Admit One"-lipun lisäksi myös "KUPONKI", molemmat varustettu samalla numerolla.
Kaksoisrullan hinta $2.45 kpl.
Tilatkaa osoitteella:
VAPAUS PUBLISHING CO. LIMITED
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Kirjakaupassamme on nyt suurin ja monipuolisin romaanikirjojen valikoima, mitä on ollut moneen vuoteen
Nyt ovat varastossamme Netta Muskettin uudet romaanit.
NETTA MUSKETT:
VARJOT VÄISTYVÄT
235 SIVUA — HINTA SID. $3.25
Tämän Netta Muskettin uuden romaanin tapahtumat alkavat Maxinen lapsuuden Intiasta ja kärjistyvät huippuunsa sodan runtelemassa Euroopassa, missä ihmiset ovat joutuneet paljon kokemaan ja paljon kärsimään. Se on kertomus kiihkeästä, epätavallisesta naisesta, Maxinesta, joka ei oppinut tyytymään puolinaiseen onneen — hänen ehtonsa oli kaikki tai ei mitään.
NIKO KAZANTZAKIS:
VIIMEINEN KIUSAUS
432 SIVUA — HINTA SID. $4.00
Niko Kazantzakisin teos Viimeinen kiusaus muuttaa rohkealla otteella ristiinnaulitsemiskertomuksen realistiseksi ja vaikuttavaksi romaaniksi. Se kuvaa levotonta aikaa — tuttujen historiallisten hahmojen todellista ja elävää elämää värikkäässä arkipäivässä. Roomalaisten legioonien 'suojeluksessa' he elävät vapaudentaistelijoiden ristien varjossa; näitä ristejä kohoaa teloituspaikoilla kautta maan. Huomispäivän pelossa ja hengellisessä kodittomuudessaan he turvautuvat väkivaltaan, rakkauteen ja uneksivat luvatusta vapauttajasta.
JOHN STEINBECK:
VIHAN HEDELMÄT
444 SIVUA — HINTA SID. $3.75
John Steinbeckin Vihan hedelmät on amerikkalaisen kirjallisuuden merkkiteoksia ja yksi meidän aikamme harvoja todella suuria romaaneja.
Romaani kertoo köyhän vuokraviljelijän Joadin perheestä taloudellisen ja yhteiskunnallisen kriisikauden puristuksessa. Oklahoman maanviljelijät raatavat pienillä, vuosi vuodelta yhä hedelmättömämmillä palstoillaan, jotka heidän esi-isänsä aikoinaan ovat vallanneet intiaaneilta. Maa ei kuitenkaan ole heidän omaansa; sen omistaa untematon 'hirviö' nimeltä Pankki. Eräänä päivänä pankin edustajat ilmoittavat, että maasta muodostetaan suurviljelmiä ja vuokralaiset saavat lähteä kodeistaan.
Corbett T. Thigpen ja Hervey M. Cleckley:
EEVAN KOLMET KASVOT
291 SIVUA — HINTA SID. $3.85
"Vuoden erikoisin ja kiintoisin kirja"
Elämä itse on antanut aiheen tähän poikkeukselliseen kirjaan. Lääkärien kertoma, mielikuvitukselliselta tuntuva kuvaus nuoresta aviovaimosta, jossa yhdistyi kaksi toisilleen vastakkaista persoonallisuutta, jotka lopulta muuntuivat vielä kolmanneksi.
TLATKAA OSOITTEELLA:
VAPAUS PUBLISHING CO. LTD.
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO